

**MINISTERSTVO
ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

Sekcia environmentálneho hodnotenia a odpadového hospodárstva
Odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie, ako ústredný orgán štátnej správy starostlivosti o životné prostredie podľa § 1 ods. 1 písm. a) a § 2 ods. 1 písm. c) zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v spojení s § 54 ods. 2 písm. d) zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, **vydáva** na základe výsledkov procesu posudzovania vykonaného podľa jednotlivých ustanovení zákona o posudzovaní vplyvov, v súlade s § 17 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

STANOVISKO
(číslo: 1931/2018-1.7/zk)

I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O OBSTARÁVATEĽOVI

1. Názov

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky

2. Identifikačné číslo

42 181 810

3. Adresa sídla

Námestie Ľudovíta Štúra 1, 812 35 Bratislava

4. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa

Mgr. Martin Haluš, riaditeľ Inštitútu environmentálnej politiky

Námestie Ľudovíta Štúra 1, 812 35 Bratislava

Tel.: 02 5956 2415

E-mail: martin.halus@enviro.gov.sk

Údaje kontaktnej osoby:

Mgr. Pavol Široký, analytik Inštitútu environmentálnej politiky

Námestie Ľudovíta Štúra 1, 812 35 Bratislava

Tel.: 02 5956 2214

E-mail: pavol.siroky@enviro.gov.sk

II. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O STRATEGICKOM DOKUMENTE

1. Názov

Zelenšie Slovensko - Stratégia environmentálnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030

2. Charakter

Zelenšie Slovensko - Stratégia environmentálnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030 (ďalej len „SD“) svojim charakterom predstavuje strategický dokument s celoštátnym

dosahom dlhodobého charakteru a podľa § 4 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o posudzovaní“) podlieha posudzovaniu vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie.

3. Hlavné ciele

Dlhodobé ciele SD sú zamerané na prechod k zelenému nízkouhlíkovému a inkluzívnemu hospodárstvu. SD definuje víziu a najväčšie výzvy životného prostredia, stanovuje prioritné ciele a k nim opatrenia na ich dosiahnutie.

Základnou víziou SD je dosiahnuť lepšiu kvalitu životného prostredia a udržateľné obehové hospodárstvo využívajúce čo najmenej neobnoviteľných prírodných zdrojov a nebezpečných látok. Ochrana životného prostredia a udržateľná spotreba budú súčasťou všeobecného povedomia občanov aj tvorcov politik. Predchádzaním a prispôbovaním sa klimatickej zmene budú jej následky na Slovensku čo možno najmiernejšie.

4. Stručný opis obsahu strategického dokumentu

Obsah SD je členený do nasledovných kapitol a opatrení:

Vízia zdravého životného prostredia a udržateľného hospodárstva

Najväčšie výzvy životného prostredia Slovenskej republiky (ďalej len „SR“)

Udržateľné využívanie a efektívna ochrana prírodných zdrojov

1 Dostatok čistej vody pre všetkých

- 1.1 Zabrániť znečisťovaniu vôd
- 1.2 Zvýšiť podiel čistených odpadových vôd
- 1.3 Odstrániť nepriaznivé vplyvy vodných tokov
- 1.4 Nastaviť udržateľné ceny vody

2 Účinná ochrana prírody a krajiny

- 2.1 Zastaviť stratu biodiverzity
- 2.2 Zreformovať štátne inštitúcie ochrany prírody
- 2.3 Zjednodušiť systém a dodržiavať bezzásahovosť v najvyššom stupni ochrany
- 2.4 Ohodnotiť a udržateľne využívať ekosystémové služby
- 2.5 Vytvoriť a uplatňovať integrovaný koncept ochrany krajiny

3 Udržateľné hospodárenie s pôdou

- 3.1 V poľnohospodárstve presadzovať šetrnejšie postupy k životnému prostrediu
- 3.2 Chrániť a obnovovať krajinné prvky na poľnohospodárskej pôde
- 3.3 Vytvoriť podmienky na doriešenie statusu bielych plôch

4 Rovnováha všetkých funkcií lesa

- 4.1 Zabezpečiť udržateľnú ťažbu dreva
- 4.2 Dodržiavať zákaz ťažby dreva v najvyššom stupni ochrany a v blízkosti riek
- 4.3 Zabezpečiť efektívnu kontrolu ťažby dreva

5 Racionálne využívanie horninového prostredia

- 5.1 Posilniť transparentný geologický prieskum
- 5.2 Efektívne monitorovať a minimalizovať geologické hazardy a riziká
- 5.3 Minimalizovať dopad ťažby nerastných surovín na životné prostredie
- 5.4 Sanovať najrizikovejšie opustené a uzavreté úložiská ťažobného odpadu

Zmena klímy a ochrana ovzdušia

6 Predchádzanie a zmierňovanie zmeny klímy

- 6.1 Pokračovať v obchodovaní s emisnými kvótami
- 6.2 Zavádzať udržateľné riešenia v doprave
- 6.3 Budovať zelenú infraštruktúru
- 6.4 Vypracovať a realizovať adaptačné stratégie na úrovni samospráv
- 6.5 Predchádzať a zmierňovať dopady zmeny klímy pomocou ochrany ekosystémov a ich služieb
- 7 Ochrana pred následkami povodní
 - 7.1 Zvýšiť využitie zelených opatrení
 - 7.2 Dobudovať potrebnú infraštruktúru
 - 7.3 Predchádzať škodám riešením príčin povodní
 - 7.4 Nepovoľovať výstavbu v oblastiach ohrozených povodňami
- 8 Riešenie sucha a nedostatku vody
 - 8.1 Zásahy v krajine plánovať s ohľadom na ochranu pred nedostatkom vody
 - 8.2 Zlepšiť opätovné využívanie vody
 - 8.3 Zadržať vodu v krajine
- 9 Čisté ovzdušie
 - 9.1 Zvážiť zavedenie systému obchodovania s emisnými kvótami pre ovzdušie znečisťujúce látky
 - 9.2 Uplatňovať najlepšie dostupné techniky aj pre menšie zariadenia
 - 9.3 Podporovať efektívnejšie spaľovacie zariadenia
 - 9.4 Postupne utlmiť výrobu elektriny z uhlia
 - 9.5 Zvýšiť podiel nízkoemisnej dopravy
- Zelené hospodárstvo**
- 10 Smerom k obehovému hospodárstvu
 - 10.1 Podporovať obehovú ekonomiku
 - 10.2 Postupne výrazne zvýšiť poplatky za skládkovanie
 - 10.3 Zavádzať motivačný množstvový zber
 - 10.4 Zvýšiť prevenciu zakladania čiernych skládok a vymáhanie princípu „znečisťovateľ platí“
 - 10.5 Predchádzať tvorbe biologicky rozložiteľného a potravinového odpadu
- 11 Ekonomická a zároveň ekologická energia
 - 11.1 Zvyšovať energetickú efektívnosť
 - 11.2 Rozvíjať obnoviteľné zdroje energie šetrné k prírode
 - 11.3 Odstrániť environmentálne škodlivé dotácie a regulácie
 - 11.4 Zlepšiť informovanosť verejnosti o energetických projektoch a energetike
- 12 Ekonomické nástroje pre lepšie životné prostredie
 - 12.1 Zvážiť environmentálnu daňovú reformu
 - 12.2 Zlepšiť kontrolu a prehodnotiť pokuty za znečisťovanie
- 13 Environmentálne vzdelávanie v každom veku
 - 13.1 Zaviesť environmentálnu výchovu do formálneho vzdelávania
 - 13.2 Viest' k zodpovednej výrobe, spotrebe a ochrane prírody neformálnym vzdelávaním
 - 13.3 Zlepšiť environmentálne povedomie aj cez mäkké formy turizmu
- 14 Lepšie údaje pre lepšie rozhodovanie
 - 14.1 Zlepšiť rozsah a kvalitu zberu údajov

14.2 Využívať údaje a analýzy pri tvorbe opatrení

Inštitucionálny rámec

Zoznam použitých indikátorov

Zoznam skratiek a vysvetlenie pojmov

Bibliografia

5. Vzťah k iným strategickým dokumentom

SD a jeho navrhované opatrenia budú v súlade s Agendou 2030 pre udržateľný rozvoj Organizácie Spojených národov (OSN). Agenda 2030 predstavuje komplexný súbor globálnych priorít pre dosiahnutie udržateľného rozvoja, ktoré v septembri 2015 schválilo medzinárodné spoločenstvo na pôde OSN.

Podľa jednotlivých úrovní je vo vzťahu s nasledovnými súvisiacimi strategickými dokumentmi:

- Na medzinárodnej a európskej úrovni
 - Ciele udržateľného rozvoja - Agenda 2030;
 - Akčný plán EÚ pre obehové hospodárstvo;
 - Trvaloudržateľná spotreba a výroba a integrovaná výrobná politika;
 - Stratégia Európa 2020 „Plán pre Európu efektívne využívajúcu zdroje“;
 - Akčný plán EÚ pre ekoinovácie EcoAP;
 - 7. environmentálny akčný program EÚ;
 - A guidebook to the green economy;
 - Dunajská stratégia;
 - Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady č. 1386/2013/EÚ z 20. novembra 2013 o všeobecnom environmentálnom akčnom programe Únie do roku 2020 „Dobry život v rámci možností našej planéty“.
- Na národnej úrovni
 - Stratégia, zásady a priority štátnej environmentálnej politiky (1993);
 - Národná stratégia trvalo udržateľného rozvoja Slovenskej republiky (2001);
 - Stratégia uplatňovania dobrovoľných nástrojov environmentálnej politiky, 2007;
 - Operačný program kvalita životného prostredia.

III. OPIS PRIEBEHU PRÍPRAVY A POSUDZOVANIA

1. Vecný a časový harmonogram prípravy a schvaľovania

SD s celoštátnym dosahom je podľa § 4 ods. 1 zákona o posudzovaní predmetom posudzovania vplyvov strategických dokumentov. Posudzovanie vplyvov zabezpečilo Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, Inštitút environmentálnej politiky, (ďalej len „IEP“) ako obstarávateľ a rezortný orgán. Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie (ďalej len „MŽP SR“) spolupracoval s rezortným orgánom pri posudzovaní strategických dokumentov s celoštátnym dosahom a podieľal sa na tomto posudzovaní v rozsahu podľa § 17 zákona o posudzovaní.

Popis prípravy strategického dokumentu:

Príprave SD predchádzal proces širokej odbornej a verejnej konzultácie. (IEP) koordinoval prípravu SD v spolupráci so 160 členmi zo 7 pracovných skupín. Pri vypracovaní stratégie vychádzal IEP z 85 podkladových dokumentov zaslaných členmi pracovných skupín, ktoré obsahovali stovky návrhových opatrení. Každá z týchto skupín sa stretla dvakrát

a prebehli aj mnohé bilaterálne rokovania s členmi skupín a ďalšími odborníkmi. IEP spracoval takmer 800 podnetov verejnosti z online dotazníka, ktorý bol umiestnený na webovej stránke ministerstva. Do pracovných skupín boli prizvané všetky dotknuté ministerstvá. Súčasťou pracovných skupín boli aj zástupcovia podnikateľských agentúr, zamestnávateľských zväzov, firemných asociácií, mimovládnych organizácií, predstavitelia akademickej obce, Združenia miest a obcí Slovenska a vyšších územných celkov. IEP pri vypracovaní SD postupoval v súlade so zásadami strategického plánovania, ktoré boli schválené vládou SR v apríli 2017, reflektoval postupy vnútroštátnej implementácie Agendy 2030. Zverejnil návrh SD nad rámec povinností zákona o posudzovaní.

Popis posudzovania strategického dokumentu:

Proces posudzovania vplyvov strategického dokumentu malo nasledujúci priebeh:

Popis aktivity	Termín
Predloženie oznámenia o strategickom dokumente (spracovateľ: Slovenská agentúra životného prostredia, Banská Bystrica, ďalej len „SAŽP“)	24. 11. 2017
Zverejnenie oznámenia o strategickom dokumente na webovom sídle MŽP SR (www.minzp.sk, www.enviroportal.sk), IEP zverejnil zároveň informáciu o podaní oznámenia aj prostredníctvom hromadného informačného prostriedku (denník SME)	24. 11. 2017
Zasielanie stanovísk k oznámeniu o strategickom dokumente	09. 12. 2017
Určenie rozsahu hodnotenia	18. 12. 2017
Zverejnenie rozsahu hodnotenia na webovom sídle MŽP SR (www.minzp.sk, www.enviroportal.sk) a jeho pripomienkovanie	20. 12. 2017
Pripomienkovanie rozsahu hodnotenia	30. 12. 2017
Predloženie správy o hodnotení (spracovateľ: Slovenská agentúra životného prostredia, Banská Bystrica) a návrhu strategického dokumentu	22. 05. 2018
Zverejnenie správy o hodnotení a návrhu strategického dokumentu na webovom sídle MŽP SR (www.minzp.sk, www.enviroportal.sk), IEP zverejnil zároveň informáciu o podaní oznámenia aj prostredníctvom hromadného informačného prostriedku (denník SME)	22.05.2018 23. 05. 2018
Zasielanie stanovísk k správe o hodnotení a návrhu strategického dokumentu	12. 06. 2018
Verejné prerokovanie správy o hodnotení a návrhu strategického dokumentu v priestoroch Geologického ústavu Dionýza Štúra, Bratislava	04. 06. 2018
Určenie spracovateľa odborného posudku	06. 06. 2018
Predloženie odborného posudku pre vypracovanie stanoviska MŽP SR	09. 08. 2018

2. Orgán kompetentný na jeho prijatie

Vláda Slovenskej republiky

3. Druh prijatia, rozhodnutia

Uznesenie vlády Slovenskej republiky

4. Vypracovanie správy o hodnotení strategického dokumentu

Správu o hodnotení strategického dokumentu s celoštátnym dosahom (ďalej len „SoH“) vypracovala v zmysle zákona o posudzovaní SAŽP, Banská Bystrica. SoH bola vyhotovená podľa prílohy č. 4 zákona o posudzovaní, s rešpektovaním všeobecných a špecifických požiadaviek určených v rozsahu hodnotenia č. 3210/2017-1.5,1405/2017-1.7/zk.

5. Posúdenie správy o hodnotení strategického dokumentu

Odborný posudok bol vypracovaný RNDr. Soňou Antalovou CSc. na základe určenia MŽP SR, listom č. 1931/2018-1.7/zk zo dňa 06. 06. 2018. RNDr. Soňa Antalová CSc. je zapísaná v zozname odborne spôsobilých osôb ako fyzická osoba pod č. 5/95 – OPV (ďalej len „Spracovateľka odborného posudku“).

Spracovateľka odborného posudku konštatuje, že z formálneho hľadiska je SoH vypracovaná podľa prílohy č. 4 zákona o posudzovaní s prihliadnutím na určený rozsah hodnotenia. Z hľadiska úplnosti SoH konštatuje, že predkladaný dokument poskytuje po obsahovej stránke dostatočné údaje a informácie pre definovanie záverov posudzovania vplyvov a že boli využité podstatné zdroje informácií a údajov. Jednotlivé časti SoH sú podľa nej vypracované v prevažujúcej miere dostatočne, aj keď poukazuje na niektoré nedostatky a nejasnosti. V závere však konštatuje, že tieto nedostatky a nejasnosti nemohli ovplyvniť závery z posudzovania.

V odbornom posudku uvádza, že vo viacerých environmentálnych aspektoch mohli byť uvedené aktuálne medzinárodné porovnania v daných indikátoroch a že problematika „obyvateľstvo SR“ mohla byť lepšie rozpracovaná v ukazovateľoch „kvalita života“ a „zdravie“ v súvislosti s environmentálnymi determinantami týchto aspektov a relevantnosťou k strategickému dokumentu.

Ďalej uvádza, že v rámci strategického posudzovania nie je jasne opísaný spôsob, resp. metóda určovania významnosti vplyvov a nie je jasné ako a prečo boli hodnotené riziká a že tieto riziká neboli charakterizované. Poukazuje na skutočnosť, že v tabuľkách, resp. maticiach nie sú identifikované a hodnotené kumulatívne a synergické vplyvy, hoci v texte sú na niektorých miestach správy opísané a hodnotené.

Za nedostatok považuje skutočnosť, že neboli sumárne zhodnotené vplyvy celkovo pre jednotlivé prioritné oblasti strategického dokumentu z čoho by jasne vyplynulo, ktoré opatrenia pre ktoré ciele budú predstavovať najväčší prínos (najvýznamnejšie pozitívne vplyvy v porovnaní s nulovým variantom).

Pri vypracovávaní odborného posudku venovala zvýšenú pozornosť všetkým stanoviskám, a to aj k stanoviskám zaslaným k oznámeniu o strategickom dokumente aj k SoH, ako aj k samotnému strategickému dokumentu a relevantné pripomienky a požiadavky z nich zapracovala do kapitoly týkajúcej sa navrhovaných opatrení na vylúčenie a zníženie negatívnych vplyvov strategického dokumentu vo forme odporúčaní.

V závere odporúča SD na schválenie v znení, v ktorom budú zapracované doplnky a zmeny, ktoré navrhuje ako odporúčania vo svojich stanoviskách k pripomienkam zaslaným k návrhu SD a v návrhu záverečného stanoviska. V posudku navrhuje aj rozšírenie cieľov a opatrení zameraných na tie oblasti životného prostredia, v ktorých sa už v súčasnosti zaznamenáva nepriaznivý trend vývoja a ciele a opatrenia zaoberajúce sa environmentálnymi determinantami kvality života a zdravia obyvateľstva a ochranou pôdy ako zdroja obživy.

Navrhuje tiež rozšírenie súboru indikátorov na monitorovanie vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie a zdravie.

6. Stanoviská predložené k správe o hodnotení a návrhu strategického dokumentu a ich vyhodnotenie

Podľa § 12 zákona o posudzovaní boli doručené tieto stanoviská:

Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky, odbor podnikateľského prostredia – v stanovisku doručenom e-mailovou správou zo dňa 08. 06. 2018 na IEP sa uvádza, že prijatím dokumentu vzniknú zásadné vplyvy aj na podnikateľské prostredie a tieto bude potrebné popísať v Analýze vplyvov na podnikateľské prostredie, vo väzbe na všetky aspekty, povinnosti a očakávané ciele jednotlivo.

K samotnej správe o hodnotení uvádza, že: „Uplatňovanie cieľov a opatrení bude rešpektované v stratégiách a legislatívnych návrhoch všetkých rezortov“ vyznieva dosť privilegovane a odporúča zjemniť formulácie pretože je potrebná spolupráca medzi rezortami a spoločné kompromisné riešenia v prierezových oblastiach.

Vyhodnotenie opodstatnenosti požiadaviek z hľadiska procesu posudzovania strategického dokumentu (ďalej len „vyhodnotenie“)

Každé nové strategické vízie prinášajú dopady nielen na životné prostredie, ale aj na súvisiace oblasti a rezorty hospodárstva, tie však musia byť zhodnotené v rámci iných postupov ako je posudzovania strategických dokumentov (ďalej len „SEA“), zvyčajne v rámci posúdenia socioekonomických dopadoch, ktoré je možné vykonať až pre konečné znenie SD. Pripomienka nie je relevantná pre proces SEA.

Pokiaľ sa environmentálne prístupy nepremietnu do iných stratégií SR (či už sektorových alebo prierezových) možno hovoriť o nesúlade a očakávané pozitívne dopady navrhovaného SD ostanú bez naplnenia; aby sa súlad dosiahol je nevyhnutná spolupráca medzi rezortami a spoločné kompromisné riešenia v prierezových oblastiach.

Bratislavský samosprávny kraj, Odbor stratégie, územného rozvoja a riadenia projektov pripomienky doručené na IEP e-mailovou správou zo dňa 12. 06. 2018 podpísané Mgr. Pavlom Stanom referentom oddelenia stratégie a územného rozvoja – uvádza:

K 13 Environmentálne vzdelávanie v každom veku

s. 40 – v zmysle textu v odstavci 4 „So vzdelávaním je nutné začať už vo veľmi skorom veku, keďže deti ešte nemajú negatívne environmentálne návyky, ktoré by bolo treba odstraňovať“ navrhujeme do cieľa zapracovať aj zavedenie environmentálneho vzdelávania už aj na materské školy;

kap. 13.2 – navrhuje zriadiť určitú formu envirovzdelávania pre všetkých zamestnancov verejnej správy Navrhujeme vytvoriť model kontinuálneho vzdelávania zamestnancov verejnej správy na povinnej báze. Cieľom je nečakať 20 rokov na novú generáciu verejných zamestnancov, ktorí absolvujú povinné envirovzdelávanie v rámci navrhovaného Štátneho programu EVVO;

kap. 13.3 – navrhuje doplniť odkaz priamo na ekoturizmus (udržateľný turizmus)

K 14 Lepšie údaje pre lepšie rozhodovanie

Okrem skvalitnenia monitoringu kvality/stavu ŽP je potrebné zamyslieť sa nad aktuálnosťou a nastavením niektorých zákonov/vyhlášok/noriem – napr. pred realizáciou sanácie environmentálnych záťaží sa vykonáva geologický výskum zisťujúci bližšie informácie o skládke (aj chemické zloženie). V zmysle platných noriem sa však skúma

prítomnosť len vybraných rizikových látok a neskúma sa celkové chemické zloženie enviro záťaže

Vyhodnotenie

Navrhované doplnky posilnia pozitívny dopad na životné prostredie a zdravie, odporúča sa prijať.

Asociácia podnikateľov v odpadovom hospodárstve – APOH - pripomienky doručené na IEP e-mailovou správou zo dňa 12. 06 .2018

Kapitolu „Zelené hospodárstvo“, v bode 10.2. „Postupne výrazne zvýšiť poplatky za skládkovanie“ vo vete: „Prijmú sa aj opatrenia, ktoré budú viesť k tomu, že skládkovaný bude iba odpad, ktorý už predtým prešiel nejakou formou mechanickej úpravy“ žiada preformulovať na: „Prijmú sa aj opatrenia, ktoré budú viesť k tomu, že skládkovaný bude iba odpad, ktorý predtým prešiel formou úpravy, zodpovedajúcej vyšším prioritám hierarchie odpadového hospodárstva. Kritériom pre zneškodnenie formou skládkovania odpadu bude, že jeho kvalita zodpovedá kvalite inertného odpadu alebo nespáliteľných zvyškov po akejkoľvek úprave takéhoto odpadu“.

Vyhodnotenie

Odporúča sa prijať čiastočnú zmenu: „Prijmú sa aj opatrenia, ktoré budú viesť k tomu, že skládkovaný bude iba odpad, ktorý predtým prešiel formou úpravy, zodpovedajúcej vyšším prioritám hierarchie odpadového hospodárstva.“

Toto znenie je postačujúce a neevokuje potrebu odpad spaľovať, resp. uprednostňovať spaľovanie.

AROPANE, o.z. Ol'ka, list zo dňa 11. 05. 2018, doručený dňa 14. 06. 2018, v pripomienkach uvádza:

Na strane 56 v časti Súčasný stav území Natura 2000 nie je vôbec popísaný. Vyhlásenie území Natura 2000 vôbec nezaručuje zachovanie prirodzených biotopov a ochranu druhov. Požaduje doplniť informácie o reálnom stave území Natura 2000.

Bezzásahovosť v najvyššom stupni ochrany

Požaduje do stratégie zaradiť všeobecné číslo výmery bezzásahových území minimálne v rozpätí 5-10 % rozlohy Slovenska. Nepovažuje za účelné pripúšťať v stratégii manažmentové zásahy v najprísnejšie chránených územiach určených na samovývoj.

Pravdepodobný vývoj v oblasti horninového prostredia: Považuje za nevyhnutné z hľadiska ochrany horninového prostredia, ako významného ekosystému povinne sprístupniť informácie o geologických prieskumoch hrađených ako z verejných zdrojov tak aj zo súkromných zdrojov. Poukazuje na to, že kontrola činností, spojených s geologickým prieskumom, zo strany štátu je nedostatočná a práve mimovládne organizácie a miestni občania sú tí, ktorí kontrolujú investorov a poukazujú na znečistenia, porušenia podmienok či zákonov.

Z hľadiska prieskumných území považuje za dôležité, aby sa dôsledne uplatňovala platná legislatíva a kontrolovalo sa dodržiavanie udelených záväzných podmienok za ktorých bolo pridelené prieskumné územie a poukazuje na prípady porušovania.

Nesúhlasí s tvrdením: Pozitívom realizácie opatrení samozrejme môže byť, že široká verejnosť nebude mať pocit, že je obmedzovaná vo svojich právach z hľadiska práva na priaznivé životné prostredie a žiada upraviť na:

Pozitívom realizácie opatrení môže byť, že široká verejnosť nebude obmedzovaná vo svojich právach z hľadiska práva na priaznivé životné prostredie.

Efektívne monitorovať" a minimalizovať geologické hazardy a riziká. V tejto časti požaduje zaviesť legislatívnu povinnosť vykonať inžinierskogeologický prieskum pred každým zámerom geologických prieskumov pri ktorých sa používajú seizmické merania s vibrátormi, odstrelý v plytkých vrtoch, prieskumné vrty s čerpacími skúškami, zakladaním stavieb v zosuvných územiach a pred realizáciou strategických veľkokapacitných a líniových stavieb. Odôvodňuje túto požiadavku reálnymi skúsenosťami obyvateľov obce Oľka.

Minimalizovať dopad ťažby nerastných surovín na životné prostredie

Vetu 1. Pri spracovaní a transporte nerastných surovín bude verejnosť dostatočne a včas informovaná a vetu 2. Znečisťovatelia by mali mať povinnosť kompenzovať dotknutých obyvateľov napr. v súvislosti s nadmerným hlukom, prašnosťou, či vibráciami.

Žiada zmeniť na :

1. Pred spracovaním a transportom nerastných surovín bude verejnosť dostatočne a včas informovaná.

2. Znečisťovatelia budú mať povinnosť kompenzovať dotknutých obyvateľov napr. v súvislosti s nadmerným hlukom, prašnosťou, či vibráciami.

Požaduje legislatívne zabezpečiť povinnosť investora zabezpečiť posúdenie ekologických dopadov prieskumu, ťažby a likvidácie ťažby odborníkmi s príslušnou odbornou spôsobilosťou už v procese projektovej prípravy technického riešenia , aby bolo možné vybrať najvhodnejší technický spôsob z hľadiska finančných nákladov, minimalizácie ekologických dopadov.

Vyhodnotenie

Požiadavka je čiastočne splnená – bezzásahovosť na úrovni cca 5% v národných parkoch je po rozsiahlych a kontroverzných diskusiách pripravovaná ako legislatívny nástroj v oblasti ochrany prírody už v tomto roku. Vzhľadom na skutočnosť, že nazeranie na túto problematiku z viacerých uhlov pohľadu predstavuje aj obavy z negatívnych vplyvov na prírodné prostredie (lesy) a socio-ekonomické súvislosti (zamestnanosť, súkromné vlastníctvo a limitovanie hospodárskej činnosti), ale aj preukázateľné pozitívne vplyvy na prírodné prostredie, (najmä zvyšovanie biodiverzity a následne na ďalšie environmentálne aspekty) je nutné hľadať také kompromisy, ktoré budú podporené zdôvodnenou spoločenskou akceptáciou v danom časovom období. Niektoré súčasné konfrontačné postoje zainteresovaných strán bude potrebné zmeniť na konštruktívnu spoluprácu a aj za týmto účelom bude nutné dôsledne vykonávať odborné a transparentné vyhodnocovanie reálnych vplyvov, ktoré sa prejavia implementáciou takéhoto opatrenia, aby sa preukázala veľkosť a váha/dôležitosť týchto predpokladaných vplyvov. V súčasnosti nevyhnutnou bude spolupráca a najmä konštruktívna diskusia počas nej za aktívnej prítomnosti všetkých zainteresovaných strán (minimálne ochrana prírody, pôdohospodárstvo, verejnosť, dotknuté samosprávy, vlastníci relevantných pozemkov, ale aj odborné inštitúcie, ktoré budú prinášať najnovšie poznatky získané aj na medzinárodnej úrovni a inovatívne prístupy s rozhľadom na medzinárodnej úrovni).

Navrhovaná zmena týkajúca sa povinnosti sprístupňovania informácií o geologických prieskumoch hradených ako z verejných zdrojov tak aj zo súkromných zdrojov by predstavovala preventívne opatrenie, ktoré môže minimalizovať negatívne vplyvy na životné prostredie a zdravie, je nutné však hľadať taký legislatívny nástroj, ktorý umožní ho realizovať (Např. aj výskumy a prieskumy realizované v rámci procesu posudzovania podľa zákona o posudzovaní vplyvov (ďalej len „EIA“) sú hradené zo súkromných zdrojov a je tu povinnosť ich zverejňovať vo forme dokumentácie EIA). Je odporúčaná na prijatie.

V opatrení „Minimalizovať dopad ťažby nerastných surovín na životné prostredie“ sa navrhované zmeny v texte SD odporúčajú prijať, pretože sú odozvou na skutkový nepriaznivý

stav v danej oblasti, ktorému sú obyvatelia v súčasnosti vystavovaní, čo má významný negatívny vplyv na kvalitu ich života aj samotného životného prostredia.

Lesoochránárske zoskupenie VLK, Tulčák list zo dňa 01. 06. 2018, doručený dňa 14. 06. 2018 podpísaný Ing. Jurajom Lukáčom - uvádza nasledovné stanovisko:

Považuje za nevyhnutné, aby do stratégie bola zahrnutá požiadavka 50 446 ľudí, ktorí svojim podpisom v papierovej forme petície požiadali v roku 2017 Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, **aby rozloha prísne chránených území (bezzásahové územia) bola minimálne 5% rozlohy Slovenska do roku 2020.** Nakoľko sa jedná o strategický dokument, nemôže byť úzko zameraný len na skvalitnenie ochrany národných parkov, ale musí byť zameraný aj na skvalitnenie a zabezpečenie prísnej ochrany aj v tých oblastiach krajiny, ktoré sa nachádzajú mimo národných parkov. Uvádza, že 50 446 ľudí deklarovalo záujem, aby 5% rozlohy Slovenska bolo prísne chránených (bezzásahové územia).

Na strane 12 (aj strana 166 Správy o hodnotení) je uvedená veta: „Drevo sa bude ťažiť udržateľným spôsobom a to aj mimo oblastí s najprísnejším stupňom ochrany " Uvádza, že uvedená veta evokuje možnosť ťažby dreva v územiach s najvyšším stupňom ochrany, čo je v rozpore s ich bezzásahovosťou, ktorá je jedným z princípov uvádzaných v envirostratégii. (napr. bod 4 Rovnováha všetkých funkcií lesa).

Kapitola 1.1 Súčasný stav životného prostredia

Medzi indikátormi uvádzanými v tabuľke nie je uvedený žiadny indikátor stavu a ochrany biodiverzity, resp. účinnej ochrany prírody a krajiny. Indikátor a súvisiace informácie požaduje do tabuľky doplniť.

Upozorňuje, že všeobecné štatistické údaje o percentuálnom zastúpení chránených území na Slovensku v členení na stupne ochrany, je nedostatočné, nakoľko zaužívaný systém udeľovania výnimiek, určení a dohôd nerešpektuje obmedzenia a zákazy dané zákonom. Systém je v dôsledku toho neprehľadný a neumožňujúci hodnotiť stav a ochranu biodiverzity z hľadiska tohto formálneho členenia. Štatistické údaje nereflektujú reálny stav. Medzi indikátory navrhuje zaradiť aj používanie chemickej asanácie (insekticídy, fungicídy, herbicídy) v chránených územiach a v prípade území s najvyšším stupňom ochrany tiež údaj týkajúci sa; reálnej percentuálnej rozlohy územia Slovenska, tj. uvedenie sumárnej rozlohy najprísnejšie chránených území, v ktorých nie sú uplatňované výnimky, určenia, dohody, resp. akékoľvek iné spôsoby umožňujúce akékoľvek zasahovanie do ich vývoja a ťažbové aktivity.

Kapitola 1.1.1 Pôda

Uvádza, že pôda je v danej kapitole definovaná ako obmedzený prírodný zdroj. Napriek štatistickému údaju uvádzanému v tabuľke, že lesné pozemky zaberajú 41,25% rozlohy Slovenska sa celá kapitola venuje hodnoteniu poľnohospodárskej pôdy. Pôda na lesných pozemkoch hodnotená nie je a to ani rozsah jej degradácie spôsobenej nevhodnými spôsobmi ťažby. Kapitulu požadujeme doplniť o hodnotenie stavu pôd na lesných pozemkoch.

Lesné hospodárstvo

Konštatuje, že v súvislosti s poškodením drevnej hmoty je uvádzaný súhrnný údaj bez delenia na chránené a nechránené územia a stupne ochrany. Podiel mŕtveho dreva je pritom v lesných ekosystémoch základným prvkom pre zvyšovanie biodiverzity druhov a podmienok. Asi tretina lesných druhov závisí na odumretej hmote, na jej rozklade sa v našich podmienkach podieľa zhruba 10 tisíc druhov živočíchov a 5 000 druhov húb a mikroorganizmov. Mnohé z nich sú chránené alebo ohrozené. Zvyšovanie podielu mŕtveho dreva vplyvom abiotických alebo biotických činiteľov nemožno považovať v chránených

územíach za škodlivé. Jej podiel by sa mal výraznou mierou zvýšiť i v štandardných hospodárskych lesoch.

1.1.5. Prírodné prostredie a biodiverzita

Upozorňuje, že podľa obrázku 16 (hodnotenie stavu druhov) patria chrobáky medzi skupiny, živočíchov, ktoré sú v najhoršom stave ochrany. V texte chrobáky uvádzané nie sú.

Súčasný stav ochrany drevín

Požaduje doplniť informácie o výruboch drevín minimálne za minulý rok, ideálne za viac rokov, v členení na intravilán a extravilán. Na výruby sú potrebné súhlasy úradov životného prostredia, ktoré sú povinné v rozhodnutiach uvádzať počet a druh drevín odsúhlasených na výrub.

Súčasný stav chránených území na Slovensku

V tabuľke 11 požaduje doplniť percentuálne zastúpenie jednotlivých stupňov ochrany z rozlohy Slovenska a v prípade 5. stupňa ochrany ako doplňujúci údaj uviesť i percentuálne zastúpenie reálne uplatňovaného 5. stupňa ochrany v praxi (bez udelených výnimiek zo zakázaných činností, určení a dohôd, resp. akýchkoľvek iných spôsobov umožňujúcich zasahovanie do ich vývoja a ťažbové aktivity).

Medzi ohrozenia pre chránené územia požaduje uviesť nedostatočnú rozlohu bezzásahových území, či už ako súčasť veľkoplošných chránených území alebo ako samostatných maloplošných území. Uvádza, že 98,3% (!) rozlohy Slovenska je ohrozených potenciálnym realizovaním náhodných ťažieb (kalamitné ťažby), a to aj vo veľkoplošných i maloplošných chránených územíach zaradených do národnej a európskej sústavy chránených území. Všade, kde nie je vyhlásený 5. stupeň ochrany sú realizovaním náhodných ťažieb ohrozené biotopy a druhy národného alebo európskeho významu, vrátane druhov chránených a biotopov prioritných.

Súčasný stav územia NATURA 2000

Upozorňuje, že uvedená kapitola nehodnotí stav území NATURA 2000 z hľadiska zabezpečenia ochrany druhov a biotopov, pre ktorých ochranu boli dané územia vyhlásené. Kapitola uvádza len ich počet, rozlohu a percentuálne zastúpenie. Uvedená námietka platí aj pre nasledujúcu kapitolu *Súčasný stav ramsarských lokalít a biosférických rezervácií*.

Environmentálne determinanty zdravia

Konštatuje že, celý dokument, vrátane tejto kapitoly- sa nezaobera, ani neupozorňuje na riziká vyplývajúce z používania pesticídov v poľnohospodárskej výrobe, v lesníctve, v mestách, na vidieku, pri údržbe ciest, železničných koľaji a nástupíšť alebo manažmente chránených území. Nekontrolované vystavenie pesticídom negatívne ovplyvňuje zdravotný stav obyvateľstva, a zaťažuje všetky zložky životného prostredia. Ich aplikáciou v chránených územíach sú ich vplyvu vystavené i prírodné ekosystémy. Uvádza, že pesticídom je potrebné venovať zvýšenú pozornosť a zamerať sa na prijímanie opatrení vedúcich k zníženiu ich spotreby a zvyšovaniu povedomia o ich škodlivosti pre živé organizmy, vrátane ľudí.

Zastavenie straty biodiverzity

Uvádza, že pre zastavenie straty biodiverzity je potrebné zabezpečiť aj ochranu prirodzených lesov formou ich bezzásahového vývoja, nakoľko z vymapovaných pralesov je už v súčasnosti cca 70% zaradených v najvyššom stupni ochrany (približne 7300 hektárov) nie je možné a ani žiaduce sústreďovať sa pri ochrane lesov len na zmapované pralesové

zvyšky. Umožnenie prirodzeného, bezzásahového vývoja lesov v súčasnosti minimálne na ploche 5% až 10% rozlohy krajiny je základom pre vývoj pralesov budúcich generácií.

Navrhuje, aby z dôvodu zastavenia straty biodiverzity stratégia riešila i možnosti zavedenia účinnejšej ochrany (vrátane celoročnej ochrany) aj druhom, ktoré sú aktuálne predmetom poľovného záujmu. Považuje za nutné, aby vykonávanie poľovnej činnosti v chránených územiach rešpektovalo potreby druhov a biotopov, pre ktorých ochranu boli dané územia vyhlásené za chránené. V bezzásahových územiach musí byť usmrcovanie živočíchov vylúčené.

Bezzásahovosť v najvyššom stupni ochrany

Uvádza, že bezzásahový vývoj by mal byť umožnený aj v lesných biotopoch v rôznej miere ovplyvnených ľudskou činnosťou. Nemal by byť limitovaný len zachovalosťou prirodzených biotopov, ale mal by byť umožnený všade tam, kde je potrebné a žiaduce chrániť prirodzené procesy. Ich ochranu je potrebné zabezpečiť minimálne na ploche 5-10% rozlohy Slovenska.

Upozorňuje, že na strane 135 sa v stratégii objavuje možnosť odstraňovania invázných druhov v územiach s najvyšším stupňom ochrany. Uvedené odstraňovanie invázných druhov je nutné považovať za manažmentový zásah usmerňujúci a ovplyvňujúci rozvoj daného územia. Nepovažuje za vhodné pripúšťať v stratégii manažmentové zásahy v najprísnejšie chránených územiach a v územiach na samovývoj a v prípade, že vplyv invázných druhov bude uznaný za významný, je potrebné voliť transparentné spôsoby medzi ktoré patrí prekategorizovanie územia do nižšieho stupňa ochrany a nastavenie potrebných manažmentových zásahov. Upozorňuje, že nezanedbateľným faktorom je skutočnosť, že pri odstraňovaní invázných druhov sú štandardne používané nebezpečné pesticídy. Ich aplikovanie v najprísnejšie chránených územiach je nemysliteľné, rovnako ako vytváranie podmienok na realizovanie mechanických spôsobov odstraňovania invázných druhov. Zdôrazňuje, že manažmentové zásahy za akýmkoľvek účelom musia byť realizované iba v nižších stupňoch ochrany a vylúčené v najprísnejšom stupni ochrany (uvedená námietka sa týka všetkých častí správy o hodnotení, v ktorých sa uvádza odstraňovanie invázných druhov v územiach s najvyšším stupňom ochrany).

Odstrániť environmentálne škodlivé dotácie a regulácie

Uvádza, že medzi environmentálne škodlivé dotácie patria i dotácie na spaľovanie biomasy okrem dreva pochádzajúceho z energetických porastov a odpadu z drevospracujúceho priemyslu. Tieto dotácie je potrebné odstrániť.

Kapitola 1.5 Prírodné prostredie a biodiverzita / Navrhované opatrenia vo všeobecnosti

Medzi navrhované opatrenia vo všeobecnosti požaduje doplniť všeobecné zvýšenie výmery bezzásahových území v rozsahu minimálne 5 – 10 % rozlohy Slovenska, uvádza, že umožnenie zvýšenia výmery bezzásahových území aj mimo národných parkov pokryje nároky zabezpečenia ochrany prirodzených lesov, druhov a biotopov vyskytujúcich sa aj mimo národných parkov.

Kapitola 1.2.3. Pravdepodobný vývoj v oblasti horninového prostredia

Upozorňuje, že zlepšenie a posilnenie informovanosti dotknutých obcí a verejnosti vo všetkých etapách geologického prieskumu ako aj samotnej ťažby nerastných surovín nemôže závisieť od skutočnosti, či je prieskum financovaný z verejných alebo súkromných zdrojov. Požaduje, aby zverejňovanie informácií bolo povinné aj v prípadoch prieskumov hradených zo súkromných zdrojov.

Pre efektívne monitorovanie a minimalizovanie geologických hazardov a rizík považuje za potrebné zaviesť legislatívnu povinnosť vykonania inžinierskogeologického prieskumu

pred každým zámerom geologických prieskumov, pri ktorých sa používajú seizmické merania s vibrátormi, odstrelý v plytkých vrtoch, prieskumné vrty s čerpacími skúškami, zakladaním stavieb v zosuvných územiach a pred realizáciou strategických veľkokapacitných a líniových stavieb.

Vyhodnotenie

Pripomienka z vecného hľadiska je považovaná za opodstatnenú čo sa týka spájania procesov prerokovania petície a SEA, avšak zaoberať sa požiadavkou aby 5 % rozlohy Slovenska bolo prísne chránených (bezzásahové územia) do r. 2020 v procese SEA, neznamená ju automaticky prijať rovnako ako požiadavky iných dotknutých strán, ktoré sú zásadne proti takémuto spôsobu ochrany prírody. Z hľadiska posudzovania strategického dokumentu podľa zákona o posudzovaní povinnosť prijať posudzovanie aj tejto alternatívy by musela vyplývať zo stanoveného rozsahu hodnotenia. Ak by táto alternatíva (iná ako bola predstavená v oznámení o SD) bola osobitne stanovená v rozsahu hodnotenia ako povinná alternatíva na posudzovanie, musela by byť aj osobitne posúdená. Vzhľadom na zložitosť a citlivosť témy ochrany prírody bolo odporučené zaoberať sa jej alternatívami v osobitnom procese plánovania a posudzovania za účasti všetkých zainteresovaných strán.

Ďalšie pripomienky správne poukazujú na nedostatky, resp. rezervy v SoH; v niektorých prípadoch sa požaduje doplnenie, resp. úprava textov, alebo oprava údajov, čo však v rámci procesu SEA už nie je možné vykonať. SoH nie je možné ani upraviť ani doplniť. Niektoré opatrenia navrhované v stanovisku sa odporúča prijať v nasledovnou znení:

- Vytvoriť priestor a podmienky pre širokú odbornú diskusiu na tému požiadavky „všeobecné zvýšenie výmery bezzásahových území v rozsahu minimálne 5 – 10 % rozlohy Slovenska“;
- Riešiť strategické plánovanie a posudzovanie ochrany prírody samostatným procesom;
- Odstrániť dotácie na spaľovanie biomasy, okrem dreva pochádzajúceho z energetických porastov a odpadu z drevospracujúceho priemyslu;
- Nepripúšťať manažmentové zásahy ani v prípade odstraňovania invázných druhov v najprísnejšie chránených územiach ponechaných na samovývoj;
- Zaviesť legislatívnu povinnosť vykonania inžinierskogeologického prieskumu pred každým zámerom geologických prieskumov, pri ktorých sa používajú seizmické merania s vibrátormi, odstrelý v plytkých vrtoch, prieskumné vrty s čerpacími skúškami, zakladaním stavieb v zosuvných územiach a pred realizáciou strategických veľkokapacitných a líniových stavieb a zverejňovania výsledkov prieskumov.

Lesoochranárske zoskupenie VLK Čergov, Tulčik list zo dňa 11.06.2018 doručený dňa 14. 06. 2018 podpísaný Mgr. Katarínou Grichovou - uvádza obsahovo rovnaké stanovisko ako Lesoochranárske zoskupenie VLK, Tulčik podpísané Ing. Jurajom Lukáčom.

Mgr. Jana Zajaková, Osikov, list zo dňa 9.06.2018 – uvádza nasledovné pripomienky:

Uvádza, že Envirostratégia, resp. SD sa takmer vôbec nezaobera zanášaním životného prostredia nebezpečnými chemickými látkami – pesticídmi, ktorých používanie je absolútne mimo akejkolvek kontroly, zdôrazňuje ich nebezpečnosť, a absenciu osvetu o ich vplyvov na žitné prostredie a zdravie.

Vysvetľuje, že používanie pesticídov je veľkým hazardom pre ľudí a pre ekosystémy, pretože pesticídy boli vyvinuté za účelom usmrcovania, alebo iného poškodzovania živých organizmov a ich používanie poškodzuje aj iné organizmy ako tie pre ktoré boli vyvinuté, pretože podstata všetkých živých organizmov je rovnaká je nemožné aby pesticíd poškodil len cieľový organizmus.

Uvádza, že Envirostratégia by mala obsahovať opatrenia navrhnuté za účelom zníženia celkovej spotreby pesticídov v SR ako aj zlepšenia informovania verejnosti o ich negatívnych účinkoch na zdravie ľudí a vplyvu na strácanie biodiverzity.

Podporuje požiadavku Lesoochranárskeho združenia VLK, aby medzi opatreniami v kap. 1.5 Prírodné prostredie a biodiverzita/Navrhované opatrenia vo všeobecnosti bola zapracovaná požiadavka na všeobecné zvýšenie výmery bezzásahových území v rozsahu minimálne 5 – 10 % rozlohy SR aj mimo národných parkov.

Vyhodnotenie

Obsah týchto pripomienok je prínosný a otvára aj inú problematiku životného prostredia, veľmi závažnú z hľadiska vplyvov na životné prostredie a najmä na zdravie, odporúča sa do SD zaradiť aj túto tému vo všeobecnejšej podobe „škodlivé chemické látky v prostredí“ (osobitne), je prierezová, týka sa viacerých sektorov hospodárstva (priemysel, pôdohospodárstvo, doprava, energetika, odpadové hospodárstvo...)

Lesy Slovenskej republiky, štátny podnik – e-mailom zo dňa 04. 06. 2018

Potvrzuje svoje stanovisko k SD podpísané u Ing. Mariánom Staníkom, ktoré zaslalo k oznámeniu o SD listom zo dňa 06. 12. 2017, v ktorom uvádza konkrétne úpravy textov a návrhy:

1. Kap. „Vízia zdravého životného prostredia a udržateľného hospodárstva“

a) žiada doplniť do Envirostratégie presný a podložený údaj o ekonomických stratách spôsobených extrémami klímy a dopracovať návrh na vytvorenie fondu na kompenzáciu ekonomických strát z extrémov klímy.

b) žiada na str. 6 v texte „Zlepší sa ochrana biodiverzity a zamedzí sa zhoršovaniu stavu druhov a biotopov“ konkretizovať o ktoré druhy a biotopy sa jedná, aby sa odstránila právna neistota, kedy užívateľ pozemku môže byť postihovaný za stav ktorý nespôsobil, ale vznikol z dôvodu nedostatočnej znalosti nezmapovaného terénu.

Vyhodnotenie

Požiadavka a) sa odporúča splniť, ak takéto údaje má obstarávateľ k dispozícii.

Požiadavka b) sa považuje za neodôvodnenú, pretože stratégia nie je právny predpis a nemôže tak vyvolávať právnu neistotu. Každá dlhodobá stratégia má všeobecnejšie uvedené ciele a opatrenia a to aj v porovnaní s hierarchicky nižšie postavenými strategickými dokumentami (programy, akčné plány, koncepcie) a najmä v porovnaní s právnymi predpismi.

2. Kap. „Životné prostredie na Slovensku v roku 2030“

Zlepší sa ochrana biodiverzity a zamedzí sa zhoršovaniu stavu druhov a biotopov.

3. „Zjednoduší sa systém chránených území a stupňov ochrany, ktorý zabezpečí zosúladenie kritérií IUCN, kde v národných parkoch budú jadrovú zónu budú tvoriť územia bez zásahov človeka, ktorých rozloha do roku 2025 dosiahne 50 % celkovej rozlohy každého národného parku a 75 % tejto rozlohy do roku 2030“. Žiada upraviť na text v súlade s koncepciou ochrany prírody schválenej uznesením Vlády SR č. 471/2006 pre strategický cieľ 3.1.1. Navrhuje text: „Prehodnotí sa súčasná sústava chránených území a vytvorí sa reprezentatívna národná sústava chránených území zabezpečujúca ochranu druhov a biotopov. V národných parkoch po prehodnotení sa po dohode s vlastníkom, správcom alebo nájomcom pozemku vytvorí jadrová zóna bez zásahov človeka“.

Vyhodnotenie

Požiadavka je diskutabilná aj z pohľadu aktuálnosti samotnej koncepcie ochrany prírody z r. 2006 a časového plnenia uvedeného strategického cieľa 3.1.1. (2006, 2007). Pred viac ako 10 rokmi boli prístupy k OP iné, vývoj ide dopredu a spoločnosť si čím ďalej tým viac uvedomuje nutnosť environmentálne orientovaných postojov k rozvoju vo všetkých sektoroch hospodárstva a oblastí pôsobenia ľudskej činnosti. Aj vnímanie verejnosti a jej angažovanosť v oblasti vplyvov hospodárskych činností na životné prostredie a zdravie je iná ako pred viac ako 10 rokmi.

Vyhodnotenie priebežného plnenia opatrení koncepcie ochrany prírody a krajiny za roky 2007-2015 (znenie jún 2016) uvádza, že ciele boli splnené/plnené a návrh ďalších krokov/opatrení predstavuje dopracovať „metodikú na prehodnocovanie národnej sústavy chránených území“, vrátane stanovenia kritérií hodnotenia a pokračovať v prehodnocovaní a skvalitňovaní národnej sústavy chránených území.

Text navrhovaného znenia je neurčitý bez uvedenia cieľových hodnôt a teda teoreticky umožňuje aj vývoj smerom k oslabovaniu OP.

4. „Drevo sa bude ťažiť udržateľným spôsobom a to aj mimo oblastí s najvyšším stupňom ochrany“ (str.6) – uvádza, že v piatom stupni ochrany sa ťažba nevykonáva.

Vyhodnotenie

Pripomienka je opodstatnená, odporúča sa text upraviť tak, aby jeho obsah bol jednoznačný.

5. „Environmentálne vzdelávanie bude vykonávať štát v spolupráci s mimovládnyimi organizáciami“ (str.6) text žiada upraviť nasledovne . „Environmentálne vzdelávanie bude vykonávať štát v spolupráci s odbornými inštitúciami, podnikateľským sektorom, zamestnávateľmi, samosprávou a mimovládnyimi organizáciami“

6. „.....sprístupnia sa údaje o lesoch.“ str. 6 – žiada vynechať, pretože údaje o lesoch sú pravidelne zverejňované a sú dostupné

Vyhodnotenie

Požiadavka podľa bodu 5 je opodstatnená a odporúča sa návrh prijať.

Požiadavka podľa bodu 6 je neopodstatnená, odporúča sa text preformulovať „... zlepši sa poskytovanie informácií a údajov o lesoch“. Boli identifikované problémy získavania údajov o lesoch a je ich potrebné odstrániť, najmä, ak sú tieto údaje získavané a spracovávané inštitúciami platenými z verejných zdrojov.

7. Kap. „Ako to dosiahneme?“

Do textu „, Nanovo sa legislatívne upravia kompetencie vo vzťahu k správe chránených území. Vyriešia sa kompetencie v prierezoých oblastiach ako sú lesy alebo environmentálna výchova. Aktívna spolupráca medzi rezortami, odbornými inštitúciami, podnikateľským sektorom, zamestnávateľmi, regiónmi a mimovládnyimi organizáciami zabezpečí efektívnu komunikáciu a riešenie problémov životného prostredia. Všetky tieto sektory budú rovnocennými partnermi pri uplatňovaní cieľov a opatrení Envirostratégie 2030 a čiastkových sektorových stratégií.“ žiada doplniť o aké kompetencie vo vzťahu k správe chránených území sa jedná a vložiť text: „Prehĺbiť spoluprácu rezortov pri vytváraní/zosúladení legislatívnych noriem a metodických postupov/usmernení, zosúladiť právne predpisy na úseku ochrany prírody, poľovníctva, lesníctva, rybárstva a poľnohospodárstva tak, aby nedochádzalo k prekrytiu alebo rozporu právneho režimu pri chránených druhoch živočíchov. Pritom je potrebné hľadať také spôsoby odstránenia nesúladu, ktoré jednostranne neznemožnia naplnenia poslania iných rezortov“

Žiada doplniť vlastníkov a správcov pozemkov ako rovnocenných partnerov pri uplatňovaní cieľov a opatrení Envirostratégie 2030.

Vyhodnotenie

K požiadavke riešenia kompetencií v procese SEA nie je možné sa vyjadrovať.

V texte SD formulovaná spolupráca je definovaná všeobecne a široko pre uplatňovanie všetkých cieľov SD, komunikáciu a riešenie problémov životného prostredia; nepovažujeme za odôvodnené požadovať zúženie spolupráce len na činnosti pri vytváraní/zosúladení legislatívnych noriem a metodických postupov/usmernení.

Požiadavku doplniť vlastníkov a správcov pozemkov ako rovnocenných partnerov pri uplatňovaní cieľov a opatrení Envirostratégie 2030 považujeme za opodstatnenú.

8. Kap. Najväčšie výzvy životného prostredia SR

„Za najväčšie súčasné problémy životného prostredia na Slovensku možno považovať odpadový manažment, kvalitu ovzdušia a ochranu lesných ekosystémov.“ Žiada vypustiť ochranu lesných ekosystémov z tejto kapitoly, pretože ochranu lesných ekosystémov nepovažuje za súčasný problém – pretože cca 30tis. ha plochy, ktorú prevažne tvoria lesy pribudlo do NATURY 2000 a teda ochranu lesných ekosystémov nemožno považovať za najväčší problém na Slovensku.

Vyhodnotenie

Požiadavku považujeme za neakceptovateľnú, pretože problém ochrany lesných ekosystémov je definovaný, zverejnený aj na národnej aj na európskej úrovni, je jasne uvedený aj v dokumente sledovania pokroku jednotlivých členských krajín EÚ. Tento dokument uvádza, cit.: „Lesy na Slovensku sú ohrozené v dôsledku zlého obhospodarovania lesov a nadmernej ťažby dreva. Pretrvávajú konflikty medzi ochranou prírody a obhospodarovaním lesov. Ťažba dreva v lesoch naberá na intenzite a má negatívny vplyv na stabilitu slovenských ekosystémov.“ Taktiež mnohé prejavy verejnosti poukazujú na problémy súvisiace s ochranou lesných ekosystémov (najmä v súvislosti s ťažbou dreva a jej negatívnymi dôsledkami).

9. Účinná ochrana prírody a krajiny

„Slovensko zamedzí zhoršovaniu stavu chránených druhov a biotopov. Do roku 2030 bude obnovených minimálne 15 % degradovaných ekosystémov. Vhodným dobudovaním sústavy chránených území a vypracovaním, schválením a realizáciou dokumentov starostlivosti sa vytvoria možnosti starostlivosti o všetky významné druhy a biotopy v SR. Zjednodušený systém chránených území a stupňov ochrany umožní prísnejšiu ochranu a cielenú starostlivosť v súlade s medzinárodnými štandardmi. Jadrovú zónu národných parkov budú tvoriť územia bez zásahov človeka, ktorých rozloha do roku 2025 dosiahne 50 % celkovej rozlohy každého národného parku a 75 % tejto rozlohy do roku 2030. Ohodnotenie ekosystémových služieb zefektívni ochranu prírody a pomôže zastaviť ich degradáciu. Vypracuje sa a bude sa uplatňovať integrovaný koncept ochrany krajiny.“ Uvádza že platí to isté ako pre pripomienku č.3 a žiada doplniť aj o dopadovú analýzu.

Žiada doplniť o text :“ Životné prostredie prehodnotí súčasnú sústavu chránených území a vytvorí reprezentatívnu národnú sústavu chránených území zabezpečujúcu ochranu biotopov národného významu a biotopov druhov medzinárodného významu, významných krajinných prvkov a území medzinárodného významu pri rešpektovaní ďalšieho nenavyšovania plochy národnej sústavy chránených území“

Vyhodnotenie

Požiadavka doplniť aj o dopadovú analýzu je nad rámec SEA, obstarávateľ sa s ňou môže vysporiadať až po ukončení procesu SEA.

Podmienka nenavyšovania plochy národnej sústavy chránených území limituje činnosť „prehodnotiť“; táto problematika by mala byť predmetom konštruktívnej spolupráce pri dosahovaní cieľa „zamedziť zhoršovaniu stavu chránených druhov a biotopov.“

11. Kap. Zastaviť stratu biodiverzity

„Zabezpečí sa ochrana lokalít pralesov a ich zvyškov a vhodný manažment v ich ochranných pásmach.“ Žiada zmeniť na text: „ Identifikujú sa lokality pralesov a pralesových zvyškov, ktoré nemajú najvyšší stupeň ochrany odbornými organizáciami a následne sa zabezpečí ich ochrana a vhodný manažment v ich ochranných pásmach“.

12. Kap. 2.1 Zastaviť stratu biodiverzity

„Výskum v chránených oblastiach sa bude realizovať v spolupráci s výskumnými partnermi a tretím sektorom“.

Žiada zmeniť na text: „Výskum v chránených oblastiach sa bude realizovať v spolupráci s odbornými inštitúciami, podnikateľským sektorom, zamestnávateľmi, samosprávou a mimovládnyimi organizáciami.“

Vyhodnotenie

Požiadavka na zmeny nespochybňuje samotné opatrenia, ale naznačuje ako a kto ich má vykonávať, čo by malo byť predmetom akčných plánov implementujúcich danú stratégiu. Kompetencie sa v procese SEA nemôžu riešiť.

13. Kap. 2.2 Zreformovať štátne inštitúcie ochrany prírody

„Kompetencie štátnych organizácií v chránených územiach, najmä v národných parkoch, budú integrované pod gesciou MŽP SR. Organizačná štruktúra a procesy Štátnej ochrany prírody SR (ŠOP SR) a orgánov štátnej správy ochrany prírody sa zefektívnia a budú viac vyhovovať požiadavkám ochrany prírody a krajiny. Zavedie sa systém vyhodnocovania efektivity opatrení v chránených územiach. Zefektívni a prepoji sa stráž prírody, lesná stráž a rybárska stráž.“

Financovanie a personálne obsadenie ŠOP SR a orgánov štátnej správy ochrany prírody bude adekvátne ich úlohám a do roku 2030 bude zavedený komplexný a udržateľný systém financovania chránených území. Odborné a personálne kapacity inštitúcií ochrany prírody a orgánov zabezpečujúcich presadzovanie a vymožitelnosť práva sa budú rozvíjať a získané poznatky budú uplatňovať v praxi. Prehodnotí sa možnosť presunu časti lokálnych kompetencií a zdrojov zo ŠOP SR na nižšiu úroveň. V oblasti povoľovania výrubu drevín v obciach sa zväži presun kompetencií z obcí na okresné úrady.“

Žiada celú kapitolu prepracovať – poukazuje na to, že štátne lesy by mali byť spravované jedným štátnym podnikom, čo znižuje aj náklady; uvádza, že organizácia ochrany prírody z dôvodu jednostranného vnímania problematiky nemá potenciál aby zvládla túto úlohu v súlade s kritériami trvalej udržateľnosti. Poukazuje na sociálno-ekonomické súvislosti a uvádza, že ak bude ochrana prírody nastavená predimenzovane, tak nikdy nebude možné dosiahnuť primeraný počet pracovníkov, ani dostatočný objem finančných prostriedkov a tak budovanie ekonomicky neúnosného systému dnešný nepriaznivý stav z dlhodobejšieho horizontu nevyrieši.

Ďalej uvádza, že ochrana prírody je neadresná a neefektívna pod gesciou Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky (uvádza príklad míňania peňazí na ochranu prírody).

Vyhodnotenie

Ku kompetenciám sa v procese SEA nemožno vyjadriť.

14. Kap. 2.3 Zjednodušiť systém a dodržiavať bezzásahovosť v najvyššom stupni ochrany

„Národné parky budú čo najviac zjednotené s kritériami IUCN pre manažmentovú kategóriu národný park. Jadrovú zónu budú tvoriť územia bez zásahov človeka, ktorých rozloha do roku 2025 dosiahne 50 % celkovej rozlohy každého národného parku a 75 % tejto rozlohy do roku 2030. Okrajová zóna bude slúžiť ako ochranné pásmo, v ktorom bude možné realizovať aktívnu ochranu. Bezzásahové a okrajové zóny národných parkov a ďalších chránených území budú vymedzené zonáciou a riadne označené. Maloplošné územia budú podľa potrieb chránených biotopov a druhov buď celé zaradené medzi bezzásahové, alebo budú zaradené medzi územia s aktívnou ochranou, alebo sa rozdelia.

Z dlhodobého hľadiska je nevyhnutné vyriešiť aj vlastnícke vzťahy v chránených územiach a postupne čo najviac z nich previesť do vlastníctva a správy štátu prostredníctvom zámen, výkupov a dlhodobých prenájmov, ako aj kompetenčnou delimitáciou v prípade štátnych pozemkov. Zároveň budú v chránených územiach a v ich ochranných pásmach uprednostňované záujmy ochrany prírody pred ťažbou dreva, nerastných surovín, výkonom práva poľovníctva, výstavbou a inými záujmami.“

Žiada celú kapitolu prepracovať a doplniť dopadovú štúdiu. Uvádza, že nie je pravdou, že by sa takýto princíp vyžadoval ako nutnosť vyhovieť medzinárodným štandardom, pretože žiadna medzinárodná smernica ani prezentované stanoviská EK nenariaďujú uplatňovanie bezzásahového režimu, naopak, v záujme trvalo udržateľného hospodárenia často bezzásahovosť vylučujú, aj IUCN zdôrazňuje, že kategórie chránených území nemajú byť zneužívané na ospravedlnenie obmedzenia ich užívania.

Za závažný rozpor ktorý sprevádza celú stratégiu považuje vyhlásenie bezzásahových zón, pretože má za to, že tie nemôžu byť vyhlásené skôr, ako dôjde k posúdeniu, resp. prehodnoteniu chránených území.

Vyhodnotenie

Z pohľadu posudzovania vplyvov na životné prostredie a zdravie vo všeobecnosti je prínosom podporovať prírodné procesy, pretože akákoľvek ľudská činnosť predstavuje dopady na prírodné prostredie (väčšinou negatívne) a na socioekonomické podmienky (väčšinou pozitívne). Bezzásahovosť v lesných ekosystémoch bude sprevádzaná pozitívnym aj negatívnym dopadom v závislosti od environmentálneho aspektu ktorý je predmetom hodnotenia. Všeobecne a sumárne možno predpokladať, že dopady na prírodné prostredie budú pozitívne/budú prínosom, najmä v kritických environmentálnych aspektoch (napr. znižovanie biodiverzity) a dopady na niektoré socioekonomické aspekty budú negatívne (napr. ukazovatele súvisiace s hospodárskou činnosťou – zamestnanosť a s príjmami súvisiaci kvalita života). Ak však stratégia definuje opatrenia pre územie s najvyšším stupňom ochrany, je nevyhnutné vplyvy týchto opatrení odlišovať vzhľadom na ich váhu/dôležitosť berúc do úvahy citlivosť, resp. zraniteľnosť prostredia, z čoho vyplynie aj rozdielna významnosť vplyvov. Je nemožné očakávať aby envirorezort pripisoval vyššiu váhu/dôležitosť prínosom plynúcim z hospodárskej činnosti ako prínosom plynúcim z prírodných procesov, navyše v citlivom území. Bude potrebné prostredníctvom konštruktívnej spolupráce hľadať kompromisné riešenia a preto sa odporúča tejto téme venovať osobitnú pozornosť.

SD nestanovuje časový harmonogram ktoré opatrenie sa kedy plánuje realizovať a teda nevyklučuje, že k vyhláseniu bezzásahových zón dôjde po posúdení, resp. prehodnotení chránených území. Tieto otázky musia byť riešené v akčných plánoch.

15. Kap. 2.5 Vytvoriť a uplatňovať integrovaný koncept ochrany krajiny

„Zabezpečí sa ochrana, plánovanie a manažment krajiny za účasti verejnosti, samospráv a tretieho sektora.“

Žiada doplniť o vlastníkov a správcov ako rovnocenných partnerov pri uplatňovaní cieľov a opatrení Envirostratégie 2030.

Vyhodnotenie

Požiadavka oprávnená, odporúča sa prijať.

16. Kap. 3.3 Vytvoriť podmienky na doriešenie statusu bielych plôch

„Právna úprava s takýmito územiai nepočíta.“

Uvádza, že tomu tak nie je nakoľko zákon o lesoch a zákon o ochrane poľnohospodárskej pôdy tento problém rieši a žiada upraviť v súlade s platnou legislatívou.

17. Kap.4 Rovnováha všetkých funkcií lesa

„Kým celková výmera lesov v katastri i evidované zásoby dreva sa za posledných vyše pätnásť rokov zvýšili, v tom istom období Slovensko podľa satelitných záberov stratilo značnú časť lesného porastu vyššieho ako 5 metrov.“

Žiada upraviť a dať so súladu so skutočnosťou – vyhodnotiť len lesný pôdny fond

Vyhodnotenie

Odporúča sa preveriť.

18. Kap. 4 Rovnováha všetkých funkcií lesa

„.....aj nelegálny výrub dreva. „

Žiada vypustiť, pretože nelegálny výrub dreva v SR je minimálny.

Vyhodnotenie

Požiadavka neakceptovaná - na nelegálne výruby poukazuje viacero skutočností, poukazuje na ňu verejnosť, poukazuje sa na málo účinnú kontrolu, nelegálne výruby sú medializované, sú citlivo vnímané verejnosťou a aj keby v súčasnosti existovali len v minimálnom rozsahu, je správne do budúcnosti im zamedziť úplne.

19. Kap. 4 Rovnováha všetkých funkcií lesa

„V oblastiach s najvyšším stupňom ochrany bude zakázaná a na územiach s aktívnym manažmentom sa bude uplatňovať prírode blízke obhospodarovanie“.

Žiada upraviť text na: „V oblastiach s najvyšším stupňom ochrany bude zakázaná a na územiach s aktívnym manažmentom sa bude čo v najvyššej možnej miere podporovať prírode blízke obhospodarovanie.

Vyhodnotenie

Požiadavka sa považuje za neprijateľnú, pretože pripúšťa v nedefinovateľnej miere používať aj iné postupy, ktoré by mohli mať negatívne vplyvy na citlivé územie.

20. Kap. 4.1 Zabezpečiť udržateľnú ťažbu dreva

„Spracovanie drevnej hmoty, spadnutej v dôsledku kalamít, bude podliehať povolovaciemu procesu na úseku lesného hospodárstva i ochrany prírody a táto skutočnosť bude zohľadňovaná vo vzťahu k plánovaným ťažbám v rámci programu starostlivosti o les.“

Žiada celú kapitolu vypustiť, pretože považuje za kontraproduktívne dávať v tomto smere väčšie kompetencie orgánom štátnej správy v rezorte životného prostredia, spomaľovať proces sanácie napadnutého podkôrnikového dreva udeľovaním ďalších súhlasov alebo výnimiek, následkom čoho by bolo iba výrazné urýchlenie hynutia smrečín.

Vyhodnotenie

Ku kompetenciám sa v procese SEA nemožno vyjadriť.

21. Kap. 4.1 Zabezpečiť udržateľnú ťažbu dreva

„V procese schvaľovania programu starostlivosti o les bude záväzné vyjadrenie orgánu ochrany prírody a bude plne reflektované v základnej tabuľkovej časti Programu starostlivosti o les.“

Žiada upraviť v zmysle zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch a o zmene a, kde je určené kto môže byť vyhotovovateľom programu.

Vyhodnotenie

Schvaľovanie a vypracovanie programu sú rozdielne procesy a v záujme konštruktívnej spolupráce s cieľom zabezpečiť všestrannú starostlivosť o les sa javí byť participácia ochrany prírody aj v súlade s predchádzajúcimi opatreniami, kde sa hovorí o rovnocenných prístupoch. Z hľadiska SEA považujeme toto opatrenie za správne a pripomienku za kontraproduktívnu, ktorá obmedzuje spoluprácu.

22. Kap. 4.1 Zabezpečiť udržateľnú ťažbu dreva

„Po ťažbe sa bude vyžadovať uvedenie oficiálnych turistických a cyklistických trás do použiteľnej podoby.“

Žiada vypustiť pretože z definície lesnej cesty podľa STN 73 6108 vyplýva, že lesná dopravná sieť primárne slúži lesnému hospodárstvu, nie je zrejmé čo je to použiteľná podoba, je niečím majetkom a bola postavená za nemalé financie.

23. Kap. 4.1 Zabezpečiť udržateľnú ťažbu dreva

„Nepotrebné a nevyužívané lesné cesty budú rozrušené a navrátené do pôvodného stavu, na zabránenie pôdnej erózie.“

Žiada vypustiť pretože v budúcnosti sa cesta využívať môže, napr. v súvislosti s vývojom porastu.

Vyhodnotenie

Odporúča sa byť v súlade s § 24 zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch a o zmene a ... „Povinnosti a oprávnenia pri sústreďovaní, preprave a uskladňovaní dreva“

Obhospodarovateľ lesa alebo nákupca dreva je povinný

a) pri sústreďovaní, preprave a uskladňovaní dreva zabrániť nadmernému poškodzovaniu pôdy, okolitých stromov, lesných ciest a vodných tokov; po ukončení činnosti vykonať opatrenia na zmiernenie alebo odstránenie negatívnych dôsledkov poškodenia a na zabránenie ďalšieho poškodzovania, najmä vodnou eróziou,

§ 25 Sprístupňovanie lesa a využívanie lesných ciest

(2) Vlastníci a správcovia sú povinní lesné cesty udržiavať v stave zodpovedajúcom účelu, na ktorý sú určené a zabezpečiť funkčnosť pozdĺžnych a priečnych odvodňovacích zariadení. Pri vzniku mimoriadnych situácií v lesoch

24. *Kap 4.2 Dodržiavať zákaz ťažby dreva v najvyššom stupni ochrany a v blízkosti riek*

„V územiach s najvyšším stupňom ochrany bude absolútny zákaz ťažby a spracovania (aj kalamitného) dreva, okrem vyčistenia prístupových komunikácií a chodníkov, prípadných ohrozujúcich prekážok na vodných tokoch a odstraňovania invázných druhov. Nebude možné uplatniť žiadnu inú výnimku.“

Žiada zohľadniť prípady ohrozenia života alebo zdravia človeka alebo majetku.

Vyhodnotenie

Odporúčame požiadavku zohľadniť v SD, považujeme ju za opodstatnenú.

25. *4.3 Zabezpečiť efektívnu kontrolu ťažby dreva*

„Stráž bude mať právomoc ukladať na mieste pokuty pri zistení porušenia,...“

Žiada konkretizovať o akú stráž sa jedná – lesnú, poľovnú, rybársku?

26. *4.3 Zabezpečiť efektívnu kontrolu ťažby dreva*

„Nákladné autá prevážajúce drevo budú povinne vybavené GPS a na internete budú dostupné ich EČV a údaje o dreve, ktoré majú prevážať. Manipulačné sklady s drevom budú mať kamerový systém.“

Žiada vypustiť, pretože je to nad rámec Ústavy SR čl. 20 ods. 5 (zásahy do vlastníckeho práva) a ďalších legislatívnych predpisov.

Vyhodnotenie

Opatrenie uvedené v SD považujeme za významné z hľadiska SEA, odporúčame ponechať v podobe, ktorá bude v súlade s právnymi predpismi a ústavou.

27. *Kap. 4.3 Zabezpečiť efektívnu kontrolu ťažby dreva*

Budú mať povinnosť na internete zverejňovať objednávky, faktúry, zmluvy, účtovné závierky, daňové priznania a pod., aby mohla verejnosť kontrolovať hospodárenie s jej majetkom.

Žiada vypustiť a celú kapitolu prepracovať, pretože uvedená povinnosť sa už realizuje, naopak chýba verejná kontrola finančných tokov v rezorte ochrany prírody.

Vyhodnotenie

Požiadavku považujeme za neopodstatnenú, navrhované organizačné opatrenie považujeme za významné z hľadiska SEA, odporúčame ponechať v podobe ktorá vylepšuje súčasný stav.

28. *Inštitucionálny rámec*

„Na zlepšenie stavu životného prostredia je tiež potrebné zlepšiť inštitucionálnu spoluprácu:

V oblasti lesného hospodárstva pretrváva nejasnosť medzi ochranou biotopov chránených území, ktoré má v kompetencii Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky (MŽP SR) a hospodárskym využitím lesov, ktoré má v kompetencii Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky (MPRV SR). V chránených územiach by mala byť prioritou ochrana biodiverzity a podpora ekoturizmu. Paralelné fungovanie správ národných

parkov a štátnych lesov v tých istých územiach bráni rozumnému a efektívnemu manažmentu chránených oblastí.“

Žiada kapitolu prepracovať, má za to, že paralelné fungovanie správ národných parkov a štátnych lesov nebráni rozumnému a efektívnemu manažmentu chránených oblastí.

Vyhodnotenie

Ku kompetenciám sa v procese SEA nemožno vyjadriť.

29. Nedostatok celého dokumentu

V dokumente je prezentovaný jednostranný (čisto environmentálny pohľad) na problematiku) bez zohľadnenia spoločenskej a ekonomickej situácie a zdôrazňuje sa potreba expanzie postavenia ochrany prírody.

Žiada SD zamerať na nasledovné:

- Adresne identifikovať východiská, popísať dnešný stav ochrany prírody (ďalej len „OP“) na Slovensku, identifikovať potenciál a načrtnúť optimálny – cieľový stav
- Vyhodnotiť Envirostratégiu z r. 1993
- Vypracovať SWOT analýzu dnešného systému OP
- Hierarchizovať potreby OP a tomu podriadiť celý jej systém – vymeniť rozsiahlu kvantitu za primeranú a udržateľnú kvalitu
- Zjednodušiť systém OP a priblížiť ho občanom tohto štátu
- Vyriešiť kompetenčné vzťahy tak, aby nedošlo k narušeniu rovnováhy environmentálneho, ekonomického a sociálneho piliera trvalej udržateľnosti
- Ujasniť (navrhnuť) financovanie ochrany prírody
- Zjednodušiť pre bežného občana SR neprehľadnú a nezrozumiteľnú legislatívu OP a tým priblížiť človeka prírode a nie direktívy, zákazy a sankcie
- Za hlavnú slabinu dnešného systému OP považuje podceňovanie dôležitosti postavenia vlastníkov, užívateľov a správcov pozemkov pri presadzovaní potrieb OP do praxe
- Identifikovať prioritné problémy a tomu podriadiť aj finančnú podporu
- Podporiť a motivovať užívateľov pozemkov ako kľúčových činiteľov, ktorí majú priamy a bezprostredný potenciál a možnosť pozitívne ovplyvniť stav a kvalitu žp, dnes sa však nepovažujú za partnera OP, čo sa premieta aj do dnešného stavu žp.
- Doplniť Envirostratégiu 2030 o analýzu finančných a socioekonomických vplyvov.

V závere stanoviska sa uvádza, cit.: „ Pod integrovanou správou chránených území nerozumieme prevzatie správy štátnych pozemkov organizáciou ochrany prírody, ale nájdenie takého modelu, ktorý zabezpečí čo najefektívnejšie, najlacnejšie a najjednoduchšie zachovanie predmetu ochrany, pri súčasnom hospodárskom využití územia a zachovaní sociálnych istôt obyvateľov regiónov odkázaných od využívania obnoviteľných zdrojov. Organizácia ochrany prírody z dôvodu jednostranného vnímania problematiky nemá potenciál, aby túto úlohu zvládla v súlade s kritériami trvalej udržateľnosti. Lesy Slovenskej republiky, š.p. zásadne nesúhlasia s takto navrhovanou Envirostratégiou 2030, žiadajú jej doplnenie o analýzu finančných a socioekonomických dopadov a celkové prepracovanie za účasti všetkých zainteresovaných strán.“

Vyhodnotenie stanoviska

K pripomienke „V dokumente je prezentovaný jednostranný (čisto environmentálny pohľad) na problematiku) bez zohľadnenia spoločenskej a ekonomickej situácie a zdôrazňuje sa potreba expanzie postavenia ochrany prírody“ uvádzame, že sa jedná o SD envirorezortu a bolo by zarážajúce, keby takýto dokument neprezentoval environmentálne pohľady a taktiež nemožno súhlasiť s tvrdením, že nezohľadňuje spoločenskú a ekonomickú situáciu.

Ak by zdôrazňoval len potrebu expanzie postavenia OP prijal by aj odvážnejšie riešenia OP aktívne prezentované zástupcami verejnosti aj v stanoviskách k tomuto SD.

Celkovo možno skôr oceniť ako kritizovať prístup k vypracovaniu návrhu SD, ktorý je zameraný na komplexné obsiahnutie tém envirorezortu (nielen na OP) , pretože mu predchádzal proces širokej odbornej a verejnej konzultácie a spolupráca so 160 členmi 7 pracovných skupín.

Stanovisko Lesov, š.p. k SD je úzko zamerané výlučne na problematiku stretov ochrany prírody a lesného hospodárstva, riešenia kompetencií a kritiku súčasného stavu OP (financovania, zložitosti a neprehľadnosti riadenia OP, podceňovanie úlohy vlastníkov a užívateľov pozemkov a socioekonomických dopadov OP) a nevníma SD v komplexnom rozsahu jeho pôsobenia. V rámci procesu SEA nie je možné riešiť problematiku kompetencií pri OP, financovanie ani posudzovanie toho ktorý orgán má, alebo nemá potenciál na zvládnutie úloh OP, taktiež analýzu finančných a socioekonomických dopadov implementácie SD nie je možné vykonať pre návrh SD vo fáze, keď sa jedná o návrh SD, ktorý ešte neprešiel medzirezortným pripomienkovaním, nemá zapracované odôvodnené pripomienky a nemá konečnú podobu.

Súhlasíme s pripomienkou, že vlastníci a užívatelia pozemkov relevantných k OP nemajú byť vynechaní z procesu spolupráce pri príprave SD a následných implementačných činností vrátane plánovania.

Zároveň však konštatujeme, že Lesy, š.p. nevyužili v plnej miere právo byť aktívnym dotknutým subjektom v procese SEA, a nezúčastnili sa verejného prerokovania SoH a návrhu SD, kde mohli k tejto téme diskutovať a konzultovať svoje návrhy. Nevyužili ani priestor pre konzultácie v zmysle zákona o posudzovaní.

Národné lesnícke centrum – Lesnícky výskumný ústav Zvolen (ďalej len „NLC-LVÚ Zvolen“) mail zo dňa 13. 06. 2018, Ing. Jaroslav Jankovič, CSc. – uvádza pripomienky k Envirostratégii nasledovne:

Formulácia „základnej vízie“ je v poriadku, v oblasti pôdohospodárstva pokladá texty v envirostratégii za nedostatočné, nevystihujúce aktuálny nepriaznivý stav na Slovensku a nedostatočne zohľadňujúce najnovšie svetové a európske trendy.

Zásadné pripomienky:

K časti „Najväčšie výzvy životného prostredia SR“

„Za najväčšie súčasné problémy životného prostredia na Slovensku možno považovať odpadový manažment, kvalitu ovzdušia a ochranu lesných ekosystémov“.

Zdôrazňuje, že k najväčším súčasným problémom životného prostredia na Slovensku nepochybne patrí aj veľký podiel aktuálne uplatňovaného veľkoplošného monokultúrneho systému pestovania pár druhov plodín na poľnohospodárskej pôde, ktorý okrem straty sebestačnosti v primárnej produkcii plodín mierneho pásma so sebou nesie aj veľké množstvo negatívnych vplyvov prakticky na všetky zložky životného prostredia (strata živín a degradácia pôd, erózia, strata biodiverzity, reziduá pesticídov v pitnej vode a potravinách atď.) – podľa významných odborníkov je tento systém hospodárenia na pôde dlhodobo NEUDRŽATEĽNÝ a preto odporúča požiadavku na „Udržateľné hospodárenie na pôde“ (čo je aj názov kapitoly 3) DOPLNIŤ aj medzi najväčšie výzvy životného prostredia na Slovensku.

Ku kapitole 1.1 Zabrániť znečisťovaniu vôd

Do aplikácie správnych poľnohospodárskych postupov odporúča okrem povinných tlmiacich zelených pásov zaradiť aj zavádzanie agrolesníckych systémov.

Ku kapitole 2.1 Zastaviť stratu biodiverzity

Odporúča doplniť: „V spolupráci s vlastníkmi a užívateľmi sa skvalitní ochrana a obnova lúk a pasienkov, bude sa podporovať aj vytváranie agrolesníckych systémov, ktoré predstavujú ekosystémy s najvyššou mierou biodiverzity.

Uvádza, že zastaviť stratu biodiverzity by významne pomohla aj diverzifikácia poľnohospodárskej produkcie a uplatňovanie agrolesníckych systémov.

Ku kapitole 3 Udržateľné hospodárenie s pôdou

Vysvetľuje, že poľnohospodárstvo potrebuje nielen diverzifikáciu plodín, ale aj diverzifikáciu pestovateľských systémov – prechod k menším plochám jednotlivých pestovaných plodín, ich striedanie a prechod aj ku kombinovanej produkcii, ktorú predstavujú aj agrolesnícke systémy. Agrolesnícke systémy sú dnes v Európe významným inovačným trendom a integrálnou súčasťou spoločnej európskej poľnohospodárskej politiky, ako významný prvok "ekologizácie" poľnohospodárstva. Zdôrazňuje, že tento európsky trend by určite nemala "odignorovať" ani Envirostratégia 2030, ktorá v aktuálnej „draft“ verzii tieto systémy nikde neuvádza. Pritom podpora vytvárania a udržiavania agrolesníckych systémov by bola významným príspevkom k „obnove krajinných prvkov“ (kapitola 3.2) a taktiež významnou súčasťou „doriešenia statusu bielych plôch“ (kapitola 3.3).

K časti „Zmena klímy a ochrana ovzdušia“

V zásade vo všetkých kapitolách žiada doplniť potrebu vytvárania agrolesníckych systémov, ktoré sú aj tzv. „zelenou infraštruktúrou“ (kapitola 6.3), ale aj jedným z opatrení na predchádzanie povodniam (kapitola 7.3) a zadržiavanie vody v krajine (kapitola 8.3).

Ku kapitole 11 Ekonomická a zároveň ekologická energia

Uvádza, že problematiku „Biomasové elektrárne potrebujú veľké množstvá biomasy, ktoré môže viesť k zvyšovaniu tlaku na chránené územia, ekosystémy v nechránenej krajine a dreviny rastúce mimo lesa“ – pomôže riešiť aj širšie uplatňovanie agrolesníckych systémov a prispieť k zníženiu tohto tlaku.

Vyhodnotenie stanoviska

Všetky návrhy uvedené v stanovisku k SD sú konštruktívne, prispievajú k posilňovaniu pozitívnych vplyvov na biodiverzitu, krajinu a jej stabilitu a predstavujú uplatňovanie inovatívnych prístupov v pôdohospodárstve, ktoré budú čím ďalej tým viac nevyhnutnou požiadavkou trvalo udržateľného rozvoja. Odporúčame ich zapracovanie do návrhu SD v plnom rozsahu.

Úrad Nitrianskeho samosprávneho kraja, odbor strategických činností, stanovisko podpísal Ing. Dušan Guťan, PhD – uvádza v ňom že Správa o hodnotení strategického dokumentu a návrh strategického dokumentu „Zelenšie Slovensko - Stratégia environmentálnej politiky SR do roku 2030“ nesmie byť v rozpore s Územným plánom regiónu Nitrianskeho kraja a jeho Zmenami a doplnkami č. 1, ktoré boli schválené uznesením č. 111/2015 zo 16. riadneho zasadnutia Zastupiteľstva Nitrianskeho samosprávneho kraja konaného dňa 20. júla 2015 a ktorých záväzná časť bola vyhlásená Všeobecne záväzným nariadením NSK č. 6/2015.

V závere uvádza že k uvedenej správe o hodnotení strategického dokumentu a k návrhu strategického dokumentu „Zelenšie Slovensko - Stratégia environmentálnej politiky SR do roku 2030“ nemá pripomienky.

7. Verejné prerokovanie a jeho závery

Verejné prerokovanie (ďalej len „VP“) prebehlo v zmysle zákona o posudzovaní za spolupráce obstarávateľa s MŽP SR podľa § 17 ods. 9 zákona o posudzovaní. Termín

a miesto konania verejného prerokovania boli zverejnené podľa § 17 ods. 10 zákona o posudzovaní dňa 22. 05. 2018 na webovom sídle www.minzp.sk a dňa 23. 05. 2018 v denníku s celoštátnym dosahom – Denník SME.

Verejné prerokovanie sa konalo dňa 04. 06. 2018 v konferenčnej miestnosti Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra na adrese Mlynská dolina 3962/1, 817 04 Bratislava, v čase od 13:00 do 15,30 hod. podľa programu:

- Predstavenie procesu SEA SD;
- Predstavenie obsahu a hlavných cieľov SD;
- Predstavenie Správy o hodnotení SD;
- Verejná diskusia;

Záver.Priebeh verejného prerokovania

VP moderoval Bc. Tomáš Mičík zo SAŽP, ktorý privítal prítomných a predstavil program VP.

Mgr. Zuzana Koločányová, MŽP SR, priblížila priebeh posudzovania vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie podľa zákona.

Mgr. Pavol Široký (IEP) za obstarávateľa predstavil návrh SD, oboznámil prítomných s hlavnými zásadami jeho tvorby s vysokou účasťou odbornej i laickej verejnosti. Boli vytvorené pracovné skupiny k jednotlivým témam, do ktorých bolo zaradených takmer 160 odborníkov z celého Slovenska z každej oblasti. Verejnosť bola vyzvaná k posielaniu námetov, návrhov a pripomienok formou online dotazníka uverejnenom na stránke ministerstva. Celkovo bolo zaslaných 729 pripomienok. Uviedol, že následne bude stratégia „Zelenšie Slovensko – Stratégia environmentálnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030“ predmetom medzirezortného pripomienkového konania.

Ing. Slámková zo SAŽP (za spracovateľa SoH) predstavila priebeh vypracovávania SoH SD. Vysvetlila priebeh celého procesu, využité metodiky a kritéria hodnotenia vplyvov, hlavné výsledky hodnotenia, ako aj opatrenia na elimináciu negatívnych vplyvov na životné prostredie a zdravie obyvateľov a návrh monitorovania týchto vplyvov.

Po úvodných prezentáciách prebehla moderovaná diskusia.

V diskusii vystúpil Ing. Jaroslav Jankovič z NLC-LVÚ Zvolen

- Poznamenal, že niektoré z pripomienok už poslal k Oznámeniu o hodnotení, niektoré diskutoval aj v etape prípravy dokumentu „Envirostratégia 2030“. Namietal proti formulácii v texte... „stratégia nechce zasahovať do iných rezortných dokumentov“....zdôvodnil, že SD ako prierezový dokument nutne ovplyvní viaceré rezortné dokumenty a politiky, takže navrhol formuláciu upraviť.
- Upozornil na veľký podiel monokultúrnych plodín na poľnohospodárskej pôde (repka, kukurica a pod.), ktoré majú veľmi negatívny dopad na životné prostredie. Žiada doplniť do cieľov Envirostratégie 2030 termín „trvaloudržateľné hospodárenie na pôde“. Jeho absenciu vníma ako zásadný problém ochrany životného prostredia.
- Poukázal na problematiku agrolesníckych systémov, ktoré navrhol menovite doplniť do textu Envirostratégie 2030. Odôvodnil to prínosom agrolesníckych postupov pri ochrane pôdy, zlepšení stavu biodiverzity ale aj pomoci farmárom pri realizácii zakladania, údržby a hospodárenia s drevinovými porastami na poľnohospodárskej pôde, pestovania rýchlorastúcich drevín, ovocných sádov, vetrolamov, remízok, brehových porastov iných štruktúr drevinovej vegetácie v poľnohospodárskej krajine. Poznamenal, že v celej EU sú

agrolesnícke systémy ako nástroj na ochranu pôdy a biodiverzity inovačným trendom a že na Slovensku sa im doposiaľ nevenuje žiadna pozornosť.

- Pripomenul aj súvislosť Agrolesníckych systémov s riešením problematiky bielych plôch, ktoré Envirostratégia 2030 výslovne menuje, preto je potrebné do zakladania drevinových porastov zainteresovať farmárov a iných užívateľov a vlastníkov pôdy a umožniť im čerpať všetky formy podpory pri ich budovaní a údržbe.

Mgr. Pavol Široký odpovedal, že v zásade je možné tieto požiadavky doplniť, ak nenastane rozpor pri medzirezortnom pripomienkovaní. Problém môže byť v kolízii zákonov pri ochrane poľnohospodárskej pôdy a zákonov o lesoch, ktoré je potrebné vyriešiť. Súhlasí, že agrolesnícke systémy môžu byť cenným prvkom pri priamej realizácii vnášania drevín do monokultúrnej poľnohospodárskej krajiny a pri riešení degradácie poľnohospodárskej krajiny veľkoplošnými monokultúrami s dopadom na zachovanie biodiverzity, podporu opel'ovačov, vtáctva a iných druhov bioty. Zároveň podotkol, že sa v zásade snažili vyhnúť konkrétnym zásahom do iných rezortov, ale v niektorých prípadoch sú určité strety záujmov nevyhnutné a spolupráca v rezortoch je samozrejme nutná. Pripomenul, že zasahovanie do rezortných politík je možné, ale bude stále v súlade s cieľmi ochrany životného prostredia, kde je zodpovedným rezortom MŽP SR. Požiadaval o zaslanie celého stanoviska.

Ďalej v diskusii vystúpila Martina Pavlíková zo Združenia Slatinka a vo svojom vystúpení:

- Podporila požiadavku Ing. Jankoviča ohľadne agrolesníckych systémov a dopĺňanie drevín do poľnohospodárskej krajiny. Navrhla, aby sa celá problematika monokultúr na poľnohospodárskej pôde zamerala na formuláciu opatrenia (cieľa) „podporovať agroekologické hospodárenie na poľnohospodárskej pôde“.
- Ocenila celý proces prípravy, konzultácií a spracovania Envirostratégie 2030 za účasti a podpory širokej verejnosti.

Mgr. Pavol Široký poďakoval za spoluprácu a zopakoval, že pripomienky IEP zapracuje po konzultácii s odbornými sekciami a organizáciami MŽP SR, po odbornom posudku a záverečnom stanovisku. Definitívny text bude predložený na medzirezortné pripomienkovanie, ktoré ešte samozrejme môže zmeniť textáciu a niektoré detaily Envirostratégie 2030.

Moderátor Bc. Mičík následne diskusiu ukončil, poďakoval zúčastneným za účasť a vznesené pripomienky aj dotazy a návrhy, ktoré budú zohľadnené pri dopracovaní strategického dokumentu.

Z verejného prerokovania bol vyhotovený záznam, ktorý tvorí súčasť spisovej dokumentácie z procesu posudzovania vplyvov na MŽP SR.

Podľa záznamu z verejného prerokovania malo verejné prerokovanie informatívny a skôr formálny charakter bez konfrontačných postojov k návrhu strategického dokumentu. Autori kritických pripomienok k strategickému dokumentu sa verejného prerokovania nezúčastnili.

IV. CELKOVÉ HODNOTENIE VPLYVOV STRATEGICKÉHO DOKUMENTU

V správe o hodnotení boli identifikované a hodnotené vplyvy všetkých navrhovaných opatrení s výsledkom, ktorý umožňuje formulovať nasledovné závery.

Vplyvy na ovzdušie

Ovzdušiu je v SD venovaná kapitola č. 9 Čisté ovzdušie, ktorá predstavuje opatrenia na dosiahnutie priamych a nepriamych pozitívnych vplyvov na kvalitu ovzdušia. Realizácia opatrení z kapitoly č.9 prispeje k zlepšeniu kvality ovzdušia do roku 2030. Synergický

pozitívny vplyv na ovzdušie budú mať opatrenia z kapitoly č. 6 Predchádzanie zmene klímy a zmiernenie jej dopadov. Kumulatívnosť opatrení pozitívne ovplyvní aj ďalšie zložky životného prostredia a zdravie obyvateľstva. Neočakávajú sa negatívne vplyvy na kvalitu ovzdušia vyvolané realizáciou SD.

Vplyvy na vody

Vode a vodnému hospodárstvu sú v strategickom dokumente venované kapitoly č. 1 *Dostatok čistej vody pre všetkých*, kapitole č.7 *Ochrana pred následkami povodní* a kapitola č. 8 *Riešenie sucha a nedostatku vody*. Návrh SD cez navrhované opatrenia má cieľ zabezpečiť zlepšenie súčasného stavu vôd, zabezpečiť ochranu pred povodňami aj navrhuje opatrenia na zmiernenie dopadov sucha. Realizácia SD a opatrenia v ňom navrhnuté by mali vyvolať synergický pozitívny vplyv na vodné hospodárstvo a tým pozitívne ovplyvniť ďalšie zložky životného prostredia a to ovzdušie, prírodné prostredie a biodiverzitu, pôdu, sídelné prostredie čo sa pozitívne prejaví aj na zdraví obyvateľstva SR. Negatívne vplyvy na vody sa prijatím SD nepredpokladajú.

Vplyvy na horninové prostredie

Horninovému prostrediu je v SD venovaná kapitola č. 5 *Racionálne využívanie horninového prostredia*, ktorá zahŕňa priame a nepriame opatrenia na zlepšenie stavu horninového prostredia. Realizácia SD a opatrenia v ňom navrhnuté by mali vyvolať priamy pozitívny vplyv na horninové prostredie a tým aj synergicky pozitívne ovplyvňovať ďalšie zložky životného prostredia a zdravie obyvateľstva SR. Neočakávajú sa negatívne vplyvy realizáciou SD.

Vplyvy na pôdu a poľnohospodárstvo a lesníctvo

Z hľadiska návrhu opatrení uvedených v SD k presadzovaniu k životnému prostrediu šetrnejších postupov v poľnohospodárstve, k obnove krajinných prvkov na poľnohospodárskej pôde, k zabezpečeniu doriešenia statusu bielych plôch, k udržateľnej ťažbe dreva, k dodržiavaniu zákazu ťažby dreva v najvyššom stupni ochrany a v blízkosti riek, opatrení na zabezpečenie efektívnej kontroly ťažby dreva jedná sa o opatrenia s dlhodobým priamym kumulatívnym a synergickým pozitívnym a významným vplyvom na regionálnej úrovni ako aj lokálnej úrovni, ktorý zabezpečí udržateľné hospodárenie s pôdou. Negatívne vplyvy súvisiace s pôdohospodárskou činnosťou niektoré opatrenia SD zmiernujú.

Vplyvy na prírodné prostredie a biodiverzitu

Prírodné prostredie a biodiverzitu rieši v SD kapitola č. 2 *Účinná ochrana prírody a krajiny*, ale aj niektoré opatrenia v iných kapitolách ako napríklad kapitola č. 4 *Rovnováha všetkých funkcií lesa* atď. Realizácia stanovených cieľov a opatrení navrhnutých v SD vyvolá kumulatívny a synergický pozitívny efekt na stav prírodného prostredia a biodiverzitu, významné negatívne vplyvy sa nepredpokladajú.

Vplyvy na zdravie

Ľudské zdravie priamo či nepriamo ovplyvňuje celá rada determinantov v rôznych uvedených oblastiach. Realizácia navrhovaných cieľov SD nevyvolá negatívne kumulatívne vplyvy v oblasti zdravia v spojení s ostatnými opatreniami, naopak, je možné očakávať, že opatrenia realizované v iných oblastiach (nezdravotných) môžu mať pozitívny kumulatívny a synergický efekt aj na verejné zdravie obyvateľov SR.

Vplyvy súvisiace s dopravou

Doprava sa objavuje v SD v kapitole č. 6 Predchádzanie zmene klímy a zmiernenie jej dopadov a v kapitole č. 9 Čisté ovzdušie. Realizácia SD a opatrenia v ňom navrhnuté by mali

zmiernovať negatívne vplyvy dopravy a tým aj pozitívne ovplyvňovať ďalšie zložky žp a zdravie obyvateľstva

Vplyvy súvisiace s energetikou a priemyslom

Priemysel a energetika sa objavuje v SD v kapitole č. 6 *Predchádzanie zmene klímy a zmiernovanie jej dopadov*, v kapitole č. 9 *Čisté ovzdušie a v kapitole č. 11 Ekonomická a zároveň ekologická energia*. Realizácia SD a opatrení v ňom navrhnutých by mali vyvolať kumulatívny a synergický pozitívny dopad – zmiernovanie negatívnych vplyvov priemyslu a energetiky na žp a tým aj pozitívne ovplyvňovať ďalšie zložky žp a zdravie obyvateľstva SR.

Vplyvy na obehové hospodárstvo

Problém odpadového hospodárstva je v SD identifikovaný ako jeden z najväčších problémov na Slovensku a v porovnaní porovnateľných indikátorov Slovensko najviac zaostáva za vyspelými krajinami. SD sa zaoberá problematikou odpadov v časti *Zelené hospodárstvo* v kapitole 10. *Smerom k obehovému hospodárstvu*, v ktorej popisuje opatrenia na zlepšenie tohto stavu. Očakáva sa významný pozitívny kumulatívny a synergický vplyv najmä v oblasti znižovania nárokov na čerpanie prírodných zdrojov a znižovaním negatívnych vplyvov súvisiacich so zneškodňovaním odpadov skládkovaním.

Vplyvy na rekreáciu a cestovný ruch

Kvalita životného prostredia je rozhodujúcim faktorom pre rozvoj cestovného ruchu. Väčšina aktivít v cestovnom ruchu je založená na určitej stabilite klimatických podmienok, ktorým je prispôsobená celá infraštruktúra, marketing a lokálne socioekonomické aktivity. Problematika cestovného ruchu je čiastočne riešená v kapitole 13. *Environmentálne vzdelávanie v každom veku v časti 13.3 Zlepšiť environmentálne povedomie aj cez mäkké formy turizmu*.

Opatrenia na splnenie cieľov SD na rekreáciu a cestovný ruch majú pozitívny vplyv, s prevahou regionálneho a celoštátneho významu, s dlhodobým a významným vplyvom bez rizík.

Celkové zhodnotenie vplyvov

SD obsahuje ciele a súbory opatrení, ktorých implementáciou by sa mali dosiahnuť priame aj nepriame, kumulatívne aj synergické pozitívne vplyvy na životné prostredie a zdravie obyvateľstva, najmä v tých oblastiach, kde v súčasnosti pretrváva nepriaznivý stav. Za týmto účelom sa strategické plánovanie v envirorezorte uskutočňuje. Rozsah dopadov na jednotlivé zložky životného prostredia bude závislý od riešenej oblasti, charakteru a spôsobu implementácie jednotlivých opatrení, ale aj od úrovne spolupráce sektorov v prierezových oblastiach. Za v súčasnosti najviac komplikovanú oblasť v SD možno považovať ochranu prírody a jej významne rozdielne vnímanie zástupcami verejnosti a zástupcami štátnych a neštátnych vlastníkov lesov a lesných pozemkov a ich vnímanie pozitívneho a negatívneho dopadu strategického dokumentu na životné prostredie a socioekonomické súvislosti, čo sa jasne prejavilo v ich diametrálne odlišných stanoviskách ku návrhu strategického dokumentu.

V súvislosti s uplatňovaním strategického dokumentu sa vo vzťahu k životnému prostrediu a zdraviu neočakávajú významnejšie negatívne vplyvy, naopak očakáva sa významný pozitívny dopad kumulatívnych a synergických vplyvov v tých environmentálnych aspektoch, pre ktoré SD navrhuje ciele zlepšenia. Riziká pretrvávania nepriaznivých trendov vývoja v riešených oblastiach by súviseli s nízkou, alebo žiadnou efektivitou implementácie SD.

Na základe vykonaného posúdenia možno konštatovať, že neboli identifikované také významné negatívne vplyvy, ktoré by znemožňovali odporučiť na prijatie predložený strategický dokument.

V. CELKOVÉ HODNOTENIE VPLYVOV STRATEGICKÉHO DOKUMENTU NA NAVRHOVANÉ CHRÁNENÉ VTÁČIE ÚZEMIA, ÚZEMIA EURÓPSKEHO VÝZNAMU ALEBO SÚVISLÚ EURÓPSKU SÚSTAVU CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ (NATURA 2000)

SD obsahuje aj ciele a opatrenia pri ktorých sú pravdepodobné vplyvy na územia sústavy Natura 2000 vrátane významných.

Samotný charakter a zameranie SD predurčuje pozitívny dopad aj na územia NATURA 2000, pretože ciele a opatrenia navrhnuté v SD sú zamerané na ochranu, udržanie a zlepšovanie stavu chránených území, vrátane území NATURA 2000. Vo všeobecnosti sa predpokladá dosiahnuť zamedzenie zhoršovaniu stavu chránených druhov a biotopov a obnovenie degradovaných ekosystémov. Uplatňovanie integrovaného konceptu ochrany krajiny má zlepšiť aj ochranu území NATURA 2000 .

Osobitným opatrením z tejto oblasti je dobudovanie sústavy chránených území Natura 2000, ako nástroj ochrany medzinárodne, európsky aj národne významných druhov a biotopov. Ku kumulatívnemu pozitívnemu dopadu so synergickým účinkom budú významne prispievať aj mnohé iné opatrenia navrhnuté v SD vo vzťahu k strate biodiverzity, opatrenia vo vzťahu k systému ochrany prírody ako aj opatrenia vo vzťahu k ekosystémovým službám a opatrenia vo vzťahu k integrovanému konceptu ochrany krajiny.

Positívne vplyvy strategického dokumentu na územia sústavy NATURA 2000 ako aj na priaznivý stav ochrany sú významné, negatívne vplyvy neboli identifikované.

VI. ZÁVERY

1. Výsledok procesu posudzovania (odporúčanie, neodporúčanie)

Na základe celkového výsledku posudzovania vplyvov strategického dokumentu s celoštátnym dosahom „Zelenšie Slovensko - Stratégia environmentálnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030“ na životné prostredie vykonaného podľa zákona o posudzovaní, pri ktorom sa zväzil súčasný stav územia a únosnosť prírodného prostredia, význam očakávaných vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie, chránené územia a zdravie obyvateľstva z hľadiska ich pravdepodobnosti výskytu, rozsahu a trvania a ich váhy/dôležitosti, so zameraním najmä na súlad s ostatnými strategickými dokumentmi na medzinárodnej, národnej, regionálnej a lokálnej úrovni, úroveň spracovania oznámenia o strategickom dokumente, určený rozsah hodnotenia, úroveň spracovania správy o hodnotení, samotného návrhu strategického dokumentu, po zohľadnení predložených stanovísk, verejného prerokovania, záverov odborného posudku a za súčasného stavu poznania

sa odporúča

prijatie strategického dokumentu s celoštátnym dosahom „Zelenšie Slovensko - Stratégia environmentálnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030“ za podmienky dodržania odporúčaní na dopracovanie a úpravu návrhu strategického dokumentu uvedených v kapitole VI. „ZÁVERY“, časti 3. „Odporúčania na dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu“ a naplnenia požiadaviek na monitoring stanovených v kapitole VI. „ZÁVERY“, časti 5. „Návrh monitoringu“ tohto stanoviska.

2. Odporúčaný variant

Nakoľko bol návrh strategického dokumentu vypracovaný v jednovariantnom riešení, odporúča sa prijať vo variante, ktorý bol posudzovaný z hľadiska vplyvov na životné prostredie, za podmienky jednoznačného dodržania odporúčaní na dopracovanie a úpravu návrhu strategického dokumentu uvedených v kapitole VI. „ZÁVERY“, časti 3. „Odporúčania na dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu“ a naplnenia požiadaviek na monitoring stanovených v kapitole VI. „ZÁVERY“, časti 5. „Návrh monitoringu“ tohto stanoviska.

3. Odporúčania na dopracovanie a úpravu návrhu strategického dokumentu

Na základe celkového výsledku procesu posudzovania vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie a po zohľadnení predložených stanovísk, verejného prerokovania a záverov odborného posudku, sa navrhujú nasledovné odporúčania na opravy a doplnky návrhu SD:

- 3.1 Vykonať opravy formálneho charakteru súvisiace s nesprávnou terminológiou
 - V kap. 1.3 *Odstrániť nepriaznivé vplyvy vodných tokov* správne uvádzať vplyvy na vodné toky.
 - V kap. *Potrebuje aktuálnu a modernú víziu* opraviť výraz „...nebezpečných toxických látok.“ (toxicita je jednou z vlastností nebezpečných látok) napr. „...za environmentálne neprijateľných“ alebo len za „...nebezpečných látok“.
 - V celom dokumente všetky opatrenia, ktoré začínajú neurčitým pojmom „zvážiť“ preformulovať tak, aby bolo jasné k čomu zvažovanie smeruje.
 - Nesprávne terminologické vyjadrenia ako „odpadový manažment“ a „odpadová politika“, nahradiť výrazmi „manažment odpadového hospodárstva“ a „politika odpadového hospodárstva“, „likvidácia environmentálnych záťaží“ nahradiť výrazom „odstránenie/odstraňovanie environmentálnych záťaží“.
- 3.2 Navrhnuť v SD organizačné opatrenia všeobecného charakteru vzťahujúce sa k následným plánovacím dokumentom nasledovne:
 - v rámci ďalších krokov pri príprave a realizácii nadväzujúcich implementačných postupov (akčné plány, programy, koncepcie) zabezpečiť konštruktívnu spoluprácu so všetkými zainteresovanými stranami, vrátane neštátnych vlastníkov lesov a lesných pozemkov
 - zabezpečiť vypracovanie analýzy dopadu na socio-ekonomické aspekty, vrátane podnikateľského prostredia pre všetky opatrenia u ktorých sa predpokladá dopad na socio-ekonomické prostredie
 - pri príprave implementačných dokumentov úzko spolupracovať s odborníkmi z oblasti adaptácie na klimatickú zmenu ako aj pri tvorbe plánov adaptácie na klimatickú zmenu, najmä v prípade návrhov adaptačných opatrení v chránených územiach (NATURA 2000, národná sieť CHÚ),
- 3.3 Akceptovať a do SD zapracovať tie zmeny a návrhy doplnení zo stanovísk, ktoré boli odporúčané vo vyhodnotení stanovísk na prijatie v kap. III. 6. Stanoviská predložené k správe o hodnotení a návrhu strategického dokumentu a ich vyhodnotenie.
- 3.4 Doplniť do SD nové ciele sledovania v oblasti preventívnych prístupov, ktoré by pokrývali aj iné/menej prioritné oblasti, v ktorých už v súčasnosti zaznamenávame dlhodobé alebo krátkodobé zhoršovanie stavu vo vybraných indikátoroch, alebo v budúcnosti bude zaznamenaný nepriaznivý trend vývoja tak, ako sú, resp. budú

- vyhodnocované v Správach o stave životného prostredia, resp. iných analytických dokumentoch s týmto zameraním.
- 3.5 Doplniť v SD cieľ zameraný na zlepšovanie environmentálnych determinantov kvality života a zdravia obyvateľov SR a riešiť opatreniami aj životné prostredie obyvateľov v sídlach, najmä v urbánnom prostredí, v tých environmentálnych aspektoch, ktoré sú príčinou súčasného nepriaznivého hodnotenia kvality života a zdravia obyvateľov SR v porovnaní s inými krajinami.
 - 3.6 Rozšíriť ciele a opatrenia uvedené v SD v kap. 3.1 a 3.2 o čiastkové ciele zamerané na ochranu pôdy ako zdroj obživy, rozšírením obsahu a rozsahu opatrení zameraných na riešenie problémov ako sú dlhodobý klesajúci trend výmery poľnohospodárskeho pôdneho fondu, najmä na úkor zastavaných plôch a nádvorí, pestovanie energetických plodín a vytlačanie pestovania rastlinnej produkcie pre potravný reťazec čo prináša aj nevhodné environmentálne postupy hospodárenia na pôde a iné nepriame a synergické negatívne vplyvy.
 - 3.7 Analyzovať a vyhodnocovať súčasné strety záujmov ochrany prírody a lesného hospodárstva, zabezpečiť konštruktívnu diskusiu a spoluprácu pri príprave relevantných strategických dokumentov a pri ich implementácii a hľadaní spoločných efektívnych riešení.
 - 3.8 V kap. Inštitucionálny rámec do inštitucionálnej spolupráce zahrnúť Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky (MPRV SR) nielen v súvislosti s lesným hospodárstvom, ale celkovo s pôdohospodárstvom.
 - 3.9 Odporúčame venovať ochrane prírody vzhľadom na kontroverznosť stanovísk dotknutých strán osobitnú pozornosť pri tvorbe nového hierarchicky nižšie postaveného strategického dokumentu, napr. novej koncepcie ochrany prírody za účasti všetkých dotknutých strán a najmä kľúčových aktérov.

4. Odôvodnenie záverečného stanoviska z posúdenia strategického dokumentu

Toto stanovisko bolo vypracované podľa § 17 ods. 12 zákona o posudzovaní na základe celkového výsledku procesu posudzovania vplyvov strategického dokumentu s celoštátnym dosahom na životné prostredie vykonaného podľa zákona o posudzovaní, pri ktorom sa zväžil súčasný stav životného prostredia územia a únosnosť prírodného prostredia, významnosť očakávaných vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie, chránené územia a zdravie obyvateľstva z hľadiska ich pravdepodobnosti, charakteru, rozsahu a trvania, so zameraním najmä na kumulatívne a synergické pôsobenie. Zohľadnená bola úroveň spracovania oznámenia o strategickom dokumente, určený rozsah hodnotenia, úroveň spracovania správy o hodnotení, návrhu strategického dokumentu, vyhodnotenie predložených stanovísk, výsledok VP a závery odborného posudku.

Pri hodnotení podkladov a vypracovaní tohto stanoviska sa postupovalo podľa príslušných ustanovení zákona o posudzovaní.

K správe o hodnotení a k samotnému návrhu strategického dokumentu s celoštátnym dosahom bolo podľa § 12 zákona o posudzovaní doručených 10 stanovísk, k oznámeniu o SD 3 stanoviská a k rozsahu hodnotenia 1 stanovisko. V stanoviskách neboli vznesené závažné pripomienky k správe o hodnotení, ktoré by poukazovali na nesplnenie stanoveného rozsahu hodnotenia, alebo nedostatočného hodnotenia vplyvov. Väčšina pripomienok sa týkala návrhu strategického dokumentu. Jedno zo stanovísk vyjadrilo nesúhlas s predloženým návrhom strategického dokumentu a obsahovalo požiadavku strategický dokument prepracovať v zmysle jeho požiadaviek. Jedno stanovisko zaslané

k oznámeniu o strategickom dokumente poukázalo na nezapojenie vlastníkov neštátnych lesov a lesných pozemkov do prípravy strategického dokumentu a žiadalo nápravu, čo sa premietlo do návrhu v kap. VI.3 tohto stanoviska. Najviac pripomienok smerovalo k návrhu strategického dokumentu v problematike ochrany prírody a krajiny s poukázaním na viaceré reálne problémy a rozdielne vnímanie strategického dokumentu vlastníckmi a obhospodarovateľmi štátnych a neštátnych lesov/lesných pozemkov a ochranou prírody prezentovanou dotknutou verejnosťou. Všetky pripomienky a požiadavky boli vyhodnotené z hľadiska vplyvov na životné prostredie a zdravie. Zohľadnené boli aj špecificky vyhranené stanoviská k problematike používania pesticídov a ich vplyvov na živé organizmy, vrátane človeka, ako aj návrhy na riešenie problémov súvisiacich s dopadom ťažby nerastných surovín na životné prostredie a obyvateľstvo a návrhy v oblasti prínosov agrolesníckych postupov.

Opodstatnené pripomienky a požiadavky boli premietnuté do kapitoly VI.3. tohto stanoviska. Neakceptované pripomienky a požiadavky neboli zohľadnené prevažne z dôvodu, že boli smerované k úprave správy o hodnotení, alebo nemohli byť riešené v rámci procesu posudzovania vplyvov, z dôvodu že sa týkali inej oblasti ako je hodnotenie vplyvov na životné prostredie a zdravie podľa zákona o posudzovaní, alebo predstavovali znižovanie pozitívnych vplyvov a neriešenie súčasných problémov životného prostredia.

V rámci vykonaného posúdenia vplyvov na životné prostredie neboli preukázané také negatívne vplyvy na životné prostredie, ktoré by mohli predstavovať dôvod pre neodporúčanie strategického dokumentu na prijatie. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti sa odporúča prijatie strategického dokumentu podmienené splnením požiadaviek a odporúčaní na dopracovanie a úpravu návrhu strategického dokumentu uvedených v kapitole VI. „ZÁVERY“, časti 3. „Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu“ a naplnenia požiadaviek na monitoring stanovených v kapitole VI. „ZÁVERY“, časti 5. „Návrh monitoringu“ tohto stanoviska.

5. Návrh monitoringu

Podľa § 16 ods. 1 zákona o posudzovaní je MŽP SR ako obstarávateľ, resp. rezortný orgán povinné zabezpečiť sledovanie a vyhodnocovanie vplyvov schváleného strategického dokumentu na životné prostredie, prípadne použiť na tento účel existujúci monitoring, aby sa predišlo zdvojovaniu monitorovania. Podľa § 16 ods. 2 zákona o posudzovaní sledovanie a vyhodnocovanie vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie spočíva:

- a) v systematickom sledovaní a vyhodnocovaní jeho vplyvov;
- b) vo vyhodnocovaní jeho účinnosti;
- c) v zabezpečení odborného porovnania predpokladaných vplyvov uvedených v správe o hodnotení strategického dokumentu so skutočným stavom.

Podľa § 16 ods. 3 zákona o posudzovaní, ak obstarávateľ zistí, že skutočné vplyvy strategického dokumentu na životné prostredie posudzovaného podľa zákona o posudzovaní vplyvov sú horšie, ako sa uvádza v správe o hodnotení strategického dokumentu, je povinné zabezpečiť opatrenia na ich zmiernenie a zároveň zabezpečiť zmenu, doplnenie, prípadne prepracovanie strategického dokumentu.

Na vyhodnocovanie vplyvov strategického dokumentu a trendov vývoja rozšíriť návrh na monitorovanie vplyvov nasledovne:

1. Pôvodne uvedený zoznam indikátorov v strategickom dokumente rozšíriť o ďalšie

indikátory uvedené v tab. č. 1.;

2. Vyhodnocovať vplyvy prostredníctvom indikátorov zeleného rastu (SAŽP <http://www1.enviroportal.sk/indikatory/schema.php?schema=124>), vzhľadom na prierezový charakter strategického dokumentu ovplyvňujúci aj socioekonomické súvislosti;
3. Vyhodnocovať vplyvy prostredníctvom indikátorov kumulatívnych problémov životného prostredia (<http://www1.enviroportal.sk/indikatory/kategoria.php?kategoria=205>) ako povinné oblasti pre dlhodobé strategické dokumenty.

Tab. č.1 Zoznam indikátorov na doplnenie do zoznamu indikátorov uvedených v SD

Oblasť	ZDROJ	DEFINÍCIA
Udržateľné hospodárenie s pôdou		
Spotreba priemyselných hnojív a pesticídov	Enviroportál	Spotreba priemyselných hnojív - dusíkatých (N), fosforečných (P ₂ O ₅) a draselných (K ₂ O) v kilogramoch čistých živín na hektár poľnohospodárskej pôdy a vývoj spotreby pesticídov - insekticídov, herbicídov, fungicídov a ostatných pesticídov používaných v poľnohospodárstve
Štruktúra využívania poľnohospodárskej pôdy	Enviroportál	Vývoj výmery jednotlivých druhov poľnohospodárskych pozemkov.
Rovnováha všetkých funkcií lesa		
Podiel ťažby dreva a celkového bežného prírastku	Enviroportál	Zabezpečenie trvalo udržateľného manažmentu, zahŕňa zabránenie ich nadmerného využívania a degradácie
Podiel prirodzenej obnovy lesných porastov na ich celkovej obnove	Enviroportál	Plnenie všetkých funkcií lesov a zachovania ich stability.
Viazanosť uhlíka lesnými ekosystémami	Enviroportál	Časť kolobehu uhlíka v lesoch, ktorá súvisí s jeho záchytmí a sekvestráciou (viazaním). Pozostáva z dvoch subindikátorov, ktoré popisujú zásoby uhlíka v lesnej biomase a pôde a záchyty CO ₂ lesnými ekosystémami.
Kategorizácia lesov- vývoj zastúpenia kategórií lesov	Enviroportál	Hodnotí vývoj, podiel a štruktúru plošného zastúpenia základných kategórií lesov (hospodárske lesy, ochranné lesy a lesy osobitného určenia), ktoré vychádzajú z prevažujúcich funkcií lesov (produkčné alebo mimoprodukčné) a režimu ich obhospodarovania.
Lesy a chránené územia	Enviroportál	Prienik lesov a chránených území (CHÚ) národnej i európskej (NATURA 2000) sústavy v zmysle výmery, resp. podielu lesných pozemkov (LP) s obmedzeným hospodárením v dôsledku rôznych stupňov ochrany (SO) prírody a kategórií CHÚ, ako aj lesnatosť v CHÚ.
Čisté ovzdušie		

Kvalita ovzdušia v SR PM _{2,5} , NO ₂ , BaP	SHMÚ	Vývoj znečistenia v kritických ukazovateľoch
Smerom k obehovému hospodárstvu		
Recyklácia a druhotné využívanie odpadov	Enviroportál	Percento vyseparovaných odpadov k celkovému množstvu odpadov
Miera zneškodňovania odpadov skládkovaním	Enviroportál	Percentuálny podiel odpadov zneškodňovaných skládkovaním k celkovému množstvu vyprodukovaných odpadov

6. Vyhlásenie sumarizujúce, ako boli začlenené úvahy o environmentálnych aspektoch do strategického dokumentu, ako bola zohľadnená správa o hodnotení strategického dokumentu, ako boli zohľadnené stanoviská verejnosti k správe o hodnotení strategického dokumentu, výsledky uskutočnených konzultácií, dôvody výberu schváleného strategického dokumentu v porovnaní s inými prijateľnými variantmi a informácia o opatreniach, o ktorých sa rozhodlo v súvislosti s monitoringom

Do strategického dokumentu vzhľadom na jeho environmentálne orientovaný charakter boli začlenené podstatné environmentálne aspekty už v jeho návrhu. Na základe posudzovania vplyvov boli zohľadnené nové návrhy na rozšírenie o environmentálny aspekt „kvalita a pohoda života vrátane environmentálnych aspektov zdravia obyvateľstva“, „ochrana pôdy ako zdroj obživy“ a „stabilita krajiny vo vzťahu k využívaniu agrolesníckych postupov“. SoH ako aj stanoviská k SoH a návrhu strategického dokumentu boli podrobené odbornému posúdeniu, z ktorého vyplynuli nové návrhy na doplnenie a úpravu strategického dokumentu. SoH aj návrh strategického dokumentu boli verejne prerokované. Pre konzultácie počas posudzovania bol vytvorený priestor o čom svedčí informácia zverejnená spolu so SoH, ale o konzultácie nikto neprejavil záujem. Stanoviská verejnosti k SoH strategického dokumentu boli podrobne zdokumentované, analyzované a odôvodnené pripomienky a návrhy z nich vyplývajúce boli premietnuté do podmienok tohto stanoviska. Dôvod výberu predloženej alternatívy je jednoznačný, pretože v porovnaní s nulovým variantom posudzovaná alternatíva predstavuje pozitívny dopad na životné prostredie a zdravie. Iné alternatívy neboli v strategickom dokumente rozpracované a neboli ani posudzované. V súvislosti s monitoringom vplyvov boli navrhnuté dodatočné opatrenia organizačného charakteru a zároveň bol navrhnutý nový rozsah sledovania a vyhodnocovania vplyvov prostredníctvom súborov vybraných indikátorov.

Podľa § 17 ods. 13 zákona o posudzovaní je obstarávateľ povinný zohľadniť stanovisko MŽP SR, odboru posudzovania vplyvov na životné prostredie, predložené stanoviská a obsah verejného prerokovania v návrhu strategického dokumentu s celoštátnym dosahom. Rezortný orgán následne uvedie v doložke vplyvov na životné prostredie výsledky posudzovania vplyvov strategického dokumentu s celoštátnym dosahom na životné prostredie a zohľadnenie vyhodnotenia predložených stanovísk spolu s ich vyhodnotením.

Ak však obstarávateľ nezohľadní pripomienky vyplývajúce z tohto stanoviska z posúdenia strategického dokumentu a tieto pripomienky si vyžadujú dopracovanie strategického dokumentu, je podľa § 15 ods. 5 zákona o posudzovaní povinný svoj postup zdôvodniť a také odôvodnenie zverejniť a doložiť ho spolu s týmto stanoviskom z posúdenia strategického dokumentu schvaľujúcemu orgánu k návrhu strategického dokumentu. Obstarávateľ zverejní stanoviská a pripomienky uplatnené k návrhu strategického dokumentu, pričom uvedie, ako ich zohľadnil a zapracoval do strategického

dokumentu, ako zohľadnil obsah a závery správy o hodnotení, ako zohľadnil dôsledky schválenia strategického dokumentu na životné prostredie a zdravie, a uvedie dôvody na zvolenie konkrétnych alternatív strategického dokumentu v porovnaní s inými alternatívami, ak sa jedná o alternatívne riešenia.

V prípade, že schvaľujúci orgán schváli strategický dokument v inom znení, aké bolo predložené, vypracuje v spolupráci s obstarávateľom informácie podľa § 15 ods. 5 zákona o posudzovaní. Obstarávateľ následne doručí schválený strategický dokument, ktorému predchádzalo posudzovanie podľa zákona o posudzovaní, spolu s informáciami podľa § 15 ods. 5 zákona o posudzovaní v listinnom vyhotovení a na elektronickom nosiči dát MŽP SR a zároveň ho zverejní na svojom webovom sídle alebo iným vhodným spôsobom.

MŽP SR, odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie súčasne zverejní schválený strategický dokument spolu s informáciami podľa § 15 ods. 5 zákona o posudzovaní na svojom webovom sídle.

7. Informácia pre schvaľujúci orgán o dotknutej verejnosti pri posudzovaní vplyvov na životné prostredie

Podľa § 6a ods. 5 zákona o posudzovaní má dotknutá verejnosť pri posudzovaní vplyvov strategických dokumentov právo zúčastniť sa prípravy a posudzovania vplyvov strategického dokumentu, a to až do schválenia strategického dokumentu, vrátane práva podať písomné stanovisko podľa § 6 ods. 6, § 8 ods. 8, § 12 ods. 2 zákona o posudzovaní, účasti na konzultáciách a verejnom prerokovaní strategického dokumentu.

V rámci procesu posudzovania vplyvov strategického dokumentu s celoštátnym dosahom „Zelenšie Slovensko - Stratégia environmentálnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030“ sa dotknutá verejnosť podľa § 6a zákona o posudzovaní zainteresovala prostredníctvom:

1. možnosti podať písomné stanovisko k oznámeniu o strategickom dokumente s celoštátnym dosahom;
2. možnosti podať písomné stanovisko k určenému rozsahu hodnotenia strategického dokumentu s celoštátnym dosahom;
3. možnosti podať písomné stanovisko k správe o hodnotení strategického dokumentu a k návrhu strategického dokumentu s celoštátnym dosahom
4. účasti na verejnom prerokovaní správy o hodnotení a návrhu strategického dokumentu s celoštátnym dosahom.

Najvyššiu aktivitu verejnosť preukázala formou písomných stanovísk k samotnému návrhu strategického dokumentu, najnižšia účasť a aktivita bola zaznamenaná na verejnom prerokovaní správy o hodnotení a návrhu strategického dokumentu. Možnosti zapojenia prostredníctvom konzultácií verejnosť nevyužila.

VII. POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV

1. Spracovatelia stanoviska

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
sekcia environmentálneho hodnotenia a odpadového hospodárstva
odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie

Mgr. Zuzana Koločányová

2. Potvrdenie správnosti údajov podpísom oprávneného zástupcu príslušného orgánu, pečiatka

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
sekcia environmentálneho hodnotenia a odpadového hospodárstva
odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie

Ing. Roman Skorka
riaditeľ odboru

3. Miesto a dátum vydania stanoviska

Bratislava, 15. augusta 2018

POUČENIE

Posudzovanie vplyvov strategického dokumentu podľa zákona o posudzovaní vplyvov sa nevykonáva podľa zákona č. 71/1967 Z. z. o správnom konaní (správny poriadok), v znení neskorších predpisov, a preto sa voči nemu nemožno odvolať. Toto stanovisko možno preskúmať súdom podľa zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov.